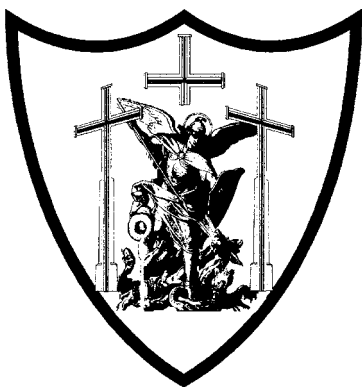

ROTA

Słyszalne na Litwie
na falach krótkich

poniedziałek - sobota - od 7⁰⁰ do 9¹⁵,
niedziela - od 8⁰⁰ do 10⁰⁰ - 15455 kHz (25 m).
Codziennie od 17⁰⁰ do 24⁰⁰ - 7400 kHz (41 m)

DODATEK HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY DLA POLAKÓW NA LITWIE

27 listopada - 3 grudnia 2025 r., nr 1388

Orędzie papieża przed jubileuszowym
Światowym Dniem Młodzieży

„Słuchajmy głosu Boga”

Uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata, obchodzona w tym roku 23 listopada, związana była z obchodami 40. Światowego Dnia Młodzieży. „Świadectwo chrześcijańskie rodzi się z przyjaźni z Panem, ukrzyżowanym i zmartwychwstałym dla zbawienia wszystkich” - napisał papież Leon XIV w swoim orędziu, które wystosował 7 października br. Zachęcił w nim młodych, aby stawali się misjonarzami i budowniczymi pokoju w świecie i wśród rówieśników.

Temat 40. ŚDM zaczerpnięty jest z Ewangelii wg św. Jana: „Wy też świadczycie, bo jesteście ze Mną” (J 15, 27). Ojciec Święty przypomniał w swoim orędziu o sierpniowych obchodach Jubileuszu Młodych. Zachęcił, by jubileuszowe spotkanie „nie pozostało wydarzeniem odosobnionym, ale stało się dla każdego krokiem naprzód w życiu chrześcijańskim i silną motywacją do wytrwania w dawaniu świadectwa wiary”. Papież zaprosił młodych do rozpoczęcia przygotowań do kolejnej międzynarodowej edycji ŚDM, która odbędzie się w Seulu w sierpniu 2027 r.

Świadectwo owocem przyjaźni, nie ideologii

Leon XIV podkreślił, że chrześcijańskiego świadectwa nie należy

mylić z propagandą ideologiczną, gdyż „jest ono prawdziwym źródłem przemiany wewnętrznej i społecznej wrażliwości”. Jak przypomniał papież, Jezus nazwał swoich uczniów przyjaciółmi i tak właśnie ich traktuje, oczekując od nich przede wszystkim szczerej relacji. Zaznaczył, że nikt, tak jak Bóg, nie rozumie młodych ludzi, ich pragnień, buntu, emocji i dążeń.

Świadek poza centrum uwagi

Jako przykłady biblijnych przyjaciół Jezusa papież wskazał św. Jana Ewangelistę i św. Jana Chrzcięciela. „Prawdziwy świadek nie ma na celu zajmować pierwszego planu, nie szuka zwolenników przywiązanych do siebie” - napisał papież. Zazna-

Dokończenie na s. 2

Niebowskazy

ŚNIEG

Świat stracił wiarę
spochmurniał
zagłady wiek
dziewczynce w zeszycie do religii
różowy pada śnieg
huknęło spochmurniało
już nawet Anioł Stróż
przyjezdny nietutejszy

a dla niej wciąż wesóły śnieg
bo wierzy po raz pierwszy

Ks. Jan Twardowski

Jubileuszowy koncert „Wilii” w sali koncertowej „Compensa”

70 lat krzewienia polskości

FOT. WALDEMAR DOWEJKO

W sobotę, 22 listopada, z okazji 70-lecia Polskiego Zespołu Artystycznego Pieśni i Tańca „Wilii” w wileńskiej sali koncertowej „Compensa” odbył się galowy koncert tego zasłużonego dla społeczności polskiej na Litwie zespołu.

Występy kilku pokoleń zespołów (ponad 200 artystów) zgromadziły rzeszę widzów, którzy jedną z największych sal koncertowych wypełnili po brzegi. Najmłodszy uczestnik miał zaledwie 8 lat, a najstarszy... zbliża się do 90-ki i tańczy w „Wilii” od 1955 roku!

W dwuczęściowym koncercie można było podziwiać zarówno utwory premierowe, jak i utwory, które na stałe weszły już do repertuaru zespołu.

„Wilii”, jako najstarszy polski zespół artystyczny w kraju, po raz

Dokończenie na s. 4

Dzień Niepodległości Polski w Nowych Święcianach

Dom tętniący życiem

Dzień Niepodległości Polski jest niezwykle ważnym świętem dla każdego Polaka. Jan Paweł II wielokrotnie podkreślał, że niepodległość nie jest dana raz na zawsze, lecz stanowi proces, który trzeba nieustannie pielęgnować, bronić i twórczo rozwijać. Od tamtych pamiętnych chwil to zadanie spoczywa wciąż na każdym Polaku. Dlatego Polacy rozsiani po całym świecie pamiętają o wydarzeniach sprzed wielu lat i czczą święto 11 listopada.

Święto Niepodległości Polski jest również obchodzone przez Polaków mieszkających na Wileńszczyźnie. Szczególnie bliskie sercu to święto Polakom z rejonu święciańskiego. Bo właśnie w Zułowie znajdującym się w rejonie świę-

Dokończenie na s. 2

Maksyma tygodnia:

„Wiek nie ma znaczenia, chyba że jesteś serem.”

Billie Burke

„Słuchajmy głosu Boga”

Dokończenie ze s. 1
czyt, że przyjaciel słucha, rozeznaje, nie boi się mówić prawdy.

Wyjście poza strefę komfortu

W nawiązaniu do przesłania papieża Franciszka, Leon XIV zwrócił uwagę na przekraczanie własnej strefy komfortu, wychodzenie ku ubogim, odrzuconym. „Pytania nie zaprowadzą nas daleko, jeśli zatrzymamy je w sobie lub w zbyt wąskich kręgach. Realizacja naszych autentycznych pragnień zawsze wymaga wyjścia poza siebie” – napisał Leon XIV w orędziu. Podkreślił, że motywacją do wychodzenia poza znane schematy powinna być dla młodych ludzi także chęć znalezienia odpowiedzi na najbardziej nurtujące ich pytania.

Odpowiedź na dramaty młodości

Zdaniem papieża, odważne wyjście poza strefę komfortu, otwarcie się na pomoc Ducha Świętego mogą sprawić, że młodzi staną się misjonarzami dla rówieśników. Papież nie

zapomniał o dramatach, z jakimi mierzą się młodzi. Są to m.in. przeemoc, konieczność emigracji, rozłąka z bliskimi, brak dostępu do edukacji, wzrastająca presja społeczna, kryzysy rodzinne, wyrzuty sumienia z powodu popełnionych błędów. Papież napisał: „Wy sami możecie stanąć u boku innych młodych, towarzyszyć im i ukazywać, że Bóg w Jezusie stał się bliski każdemu człowiekowi. Jak lubił mawiać papież Franciszek: Chrystus pokazuje, że Bóg jest bliskością, współczuciem i czułością”. „Podobnie jak święci, również i wy jesteście wezwani do zachowania nadziei, zwłaszcza w obliczu trudności i przeszkód” – zachęcił Leon XIV.

Braterstwo jako chrześcijański styl życia

Papież przypomniał w orędziu, że Duch Święty pozwala nam spojrzeć na bliźniego nowymi oczami, aby dostrzec w nim brata, siostrę. Braterstwo to konkretny styl życia, jest antidotum na obojętność

i duchowe lenistwo, motywuje do zaangażowania. „Nie podążajcie za tymi, którzy używają słów wiary, aby usuwać nierówności oraz pojednać spolaryzowane i uciskane społeczności. Dlatego, drodzy przyjaciele, słuchajmy głosu Boga w nas i przewyżmajmy nasz egoizm, stając się pracowitymi budowniczymi pokoju” – czytamy w orędziu.

40. Światowy Dzień Młodzieży jest obchodzony w Kościołach partykularnych na całym świecie w uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata, 23 listopada. Uroczystość ta przypada każdego roku w ostatnią niedzielę roku liturgicznego. Zmiana daty „lokalnego” SDM, obchodzonego wcześniej w Niedzielę Palmową, była odpowiedzią papieża Franciszka na pragnienie Kościoła, by spotkanie młodych odbywało się na progu nowego roku liturgicznego, a orędzie, kierowane z tej okazji do młodzieży, mogło prowadzić młodych ludzi przez cały rok liturgiczny.

Dom tętniący życiem

Dokończenie ze s. 1
ciańskim przyszedł na świat twórca niepodległości Polski.

W dniu 16 listopada w Domu Polskim w Nowych Święcianach uroczystość upamiętniająca Dzień Niepodległości Polski. Uroczystość ta zgromadziła miejscowych Polaków, którzy postanowili wspólnie celebrować to święto.

„W Warszawie jest grób nieznanego żołnierza. Jest to symboliczny grób wszystkich bohaterów, którzy oddali swoje życie za wolność Polski” – powiedział w swoim przemówieniu Edward Jedziński, radny Samorządu Rejonu Święciańskiego, prezes AWPL-ZChR Oddziału Święciańskiego oraz dyrektor Domu Polskiego w Nowych Święcianach. Wiele grobów bohaterów polskich można znaleźć również na Wileńszczyźnie.

Organizatorzy uroczystości przyszykowali piękny koncert. Zespół wokalny „Marzenie” z Nowych Święcian, pod kierownictwem Jeleny Taujinskienė, zaprezentował wiązkę pięknych lirycznych piosenek. A „Walc Wileński” w jego wykonaniu sprawił, że na twarzach publiczności pojawiły się łzy rozczulenia. Tego dnia na scenie wystąpiła również perłka rejonu święciańskiego – zespół „Wiza” z Podbrodza, pod kie-

rownictwem Zbigniewa Jedzińskiego. Wokalistka tego zespołu Diana Borkowska-Szantariowa wykonała piękne utwory z repertuaru „Wizy”, a w duecie z młodocianą artystką, uczennicą Gimnazjum „Zejmiana” w Podbrodziu Izabelą Najdinkową podbiła serca publiczności. Ważną częścią programu była również prelekcja, poświęcona postaci Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz drodze Polski do odzyskania niepodległości, którą wygłosił Andrzej Aszkiełowicz.

Podczas uroczystości został uhonorowany Władysław Jedziński, który w tym roku obchodzi piękny jubileusz 60-lecia. Z tej okazji z rąk prezesa Święciańskiego Oddziału Rejonowego ZPL Anny Łastowskiej otrzymał on dyplom – podziękowanie za wieloletnie zaangażowanie społeczne oraz pracę na rzecz polskiej społeczności na Litwie. Jego postawa jest przykładem oddania, rzetelności i troski o innych.

Na uroczystość do Nowych Święcian przybyli również dostojni goście: Władysław Jedziński – radny Samorządu Rejonu Święciańskiego, Anna Łastowska – prezeska Święciańskiego Oddziału Rejonowego ZPL, Alicja Pieślak i Andrzej Aszkiełowicz – zastępcy prezesa Świę-

ciańskiego Oddziału Rejonowego AWPL-ZChR, Sławomir Alancewicz – prezes Koła ZPL „Święciany”, wiceprezes Koła ZPL „Święciany” Marija Ažubalienė, Vladas Šarėjus – prezes Asocjacji „Dubingėlė”, Jan Smoleński – akcjonariusz spółki „Kerista” oraz mecenas zespołu „Marzenie”.

Dom Polski w Nowych Święcianach, inicjatorem budowy którego był Waldemar Tomaszewski – europoseł, prezes AWPL-ZChR i ZPL i gdzie odbyła się uroczystość, tętni życiem. Placówka ta służy społeczności polskiej Ziemi Święciańskiej. Niedawno gościł u siebie Jarosława Wąsowicza, salezjanina, kapelana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W Domu Polskim w Nowych Święcianach odbył się wówczas koncert Pawła Piekarczyka – polskiego artysty wykonującego poezję śpiewaną. Podczas koncertu rozbrzmiewały utwory o tematyce historycznej i poezji śpiewanej. Goście wraz z przewodnikiem Andrzejem Aszkiełowiczem zwiedzili Żułów, Powiewiórkę, Hoduciszki, Nowe Święciany – „ziemię krwią męczenników przesiąkniętą, która rodzi talenty”.

Inf. wł.

Fot. Vladas Šarėjus

WIEŚCI z Wileńszczyzny

Tydzień Literatury Krajów Północnych

W dniach 10-16 listopada w bibliotekach rejonu trockiego odbył się Tydzień Literatury Krajów Północnych. W bibliotece w Rudziszkach uczniowie klasy 5a lokalnego gimnazjum wraz z nauczycielką czytali książkę farerskiego pisarza B. Oskarssona „Pies, kotka i myszka”. O tej książce rozmawiali także maluchy ze szkoły -przedszkola „Gandriukai” w bibliotece w Wysokim Dworze. Natomiast w bibliotece w Duszmenach zaprezentowano dla dzieci książkę Mariusa Marcinkevičiausa i Liny Itagaki „Legenda o Nerindze”. W bibliotece w Hanuszyszach dzieci z przedszkola pochylili się nad książką szwedzkiego pisarza i ilustratora S. Nordquista „Poznaj Pettsona i Findusa”, która opowiada o staruszku Pettsonie i wesołym kocie Findusie. Tematem spotkania w bibliotece w Rykontach była książka Vytautusa V. Landsbergisa „Pūkis ir skruzdėlės”. Opowiadanie o tym jak mali mieszkańcy lasu potrafią wspólnie się bronić przed różnymi niebezpieczeństwami było dobrą okazją do rozmowy o odpowiedzialności, pomocy i wspólnych celach.

W gościnie w Caen

Delegacja Samorządu Rejonu Trockiego gościła w m. Caen we Francji. Odwiedziła ona szkołę Reine Mathilde, gdzie podczas spotkania z nauczycielami omówiono możliwości wizyty nauczycieli Trockiej Szkoły Początkowej we Francji. Było też spotkanie z przedstawicielami władz m. Caen na czele z wicemercą Cecile Cottenceau. Zaproponowała ona możliwości współpracy środowisk oświatowych. Jak mówiła uniwersytet w Caen oferuje 3 miejsca dla nauczycieli w celu odbycia stażu i nauki języka francuskiego. Rozmawiano także o możliwościach współpracy w dziedzinie kultury i turystyki.

Zaprasza nowe Dienne Centrum Dziecka

Od 2026 r. w Trokach rozpoczyna działalność nowe Dienne Centrum Dziecka dla dzieci w wieku 9-14 lat. Wszystkie jego usługi są bezpłatne. Chętni skorzystać z tego powinni do 1 grudnia zarejestrować się emailem savaaugimoerdves@gmail.com. Lub telefonicznie +370 67182470.

Jak zachować się w sytuacjach ekstremalnych

Samorząd rejonu szyrwinckiego organizuje dla pracowników różnych organizacji bezpłatne nauczanie nt. zachowania się w sytuacjach ekstremalnych. Podczas zajęć uczestnicy dowiedzą się jak zachować się w sytuacjach ekstremalnych i w czasie wojny, jaka jest rola obywatela w obronie cywilnej, jak rozpoznać i obronić się od zagrożeń hybrydowych (dezinformacja, propaganda), jak okazać pierwszą pomoc. Czas zajęć – 4,5 godzin. Po zakończeniu nauczania dla jego uczestników zostaną wręczone zaświadczenia. Przedstawiciele organizacji, wspólnot powinni zwrócić się do specjalistki mobilizacji samorządu rejonu szyrwinckiego Živilė Mečkauskienė pod nr tel. 065915519.

Zapalenie światełek na choinkach w rejonie szyrwinckim...

30 listopada na placu miejskim w Szyrwintach odbędzie się uroczystość zapalenia światełek na choince. Od godz. 12.00 będzie czynny kiermasz bożonarodzeniowy. O godz. 17.00 zajarzą się światełka na choince, następnie rozpocznie się koncert, podczas którego wystąpią Laura Remeikienė i grupa „Mažasis Chameleonas”. Nie zabraknie św. Mikołaja, który napewno okaże się hojny dla dzieci. Niebo nad Szyrwintami rozświetlą fajerwerki.

Światełka na choinkach zostaną zapalone 3 grudnia o godz. 17.00 w Olanach, 5 grudnia o godz. 11.00 w Anciuinach i o godz. 16.30 w Gielwonach, 6 grudnia o godz. 16.00 w Družach, 10 grudnia o godz. 17.30 w Jawniunach, 12 grudnia o godz. 16.00 w Czabiszkach.

...oraz w Podbrodziu i Święcianach

4 grudnia w Podbrodziu przy Centrum Kultury o godz. 18.00 zostaną zapalone światełka na choince. Będzie też czynny kiermasz bożonarodzeniowy. 28 listopada na placu miejskim w Święcianach o godz. 16.00 zajarzą się lampki na choince. Nie zabraknie kiermaszu, dzieci będą się mogły zabawić w pracowni krasnoludków. Podczas imprezy będzie trwała akcja „Maltańska zupa”.

Koncerty

27 listopada w Centrum Kultury w Święcianach o godz. 18.00 odbędzie się koncert Igora Jarmolenki.

30 listopada w ośrodku kultury w Olanach o godz. 12.00 odbędzie się koncert Aidasa Manikasa i Moniki Katunskytė.

Jan Lewicki

Metropolia padają pierwsze

Nowy Jork jest jednym z największych miast na świecie. Miastem symbolem, kojarzącym się z amerykańskim sukcesem, bogactwem, wolnością – słowem światem Zachodu, do którego uciec pragnęło miliony głodnych sukcesu ludzi z całego świata.

Tak było kiedyś. Dziś to już historia. Miasto snów i bakońskich fortun aktualnie raczej się kojarzy nie z przepychem i elegancją, tylko z bezdomnością, podziałami klasowymi i rasowymi, niekontrolowaną przez nikogo migracją, przestępczością, narkobiznesem i radykalnym brakiem bezpieczeństwa. Na tej grząskiej glebie zawsze świetnie sobie radzi radykalna lewica, dysponująca imponującym wręcz zapasem megapolistycznych hasel na rozwiązanie problemów, które sama wcześniej natworzyła. Udowodnił to niejaki Zohran Mamdani, 34 latek, syn hinduskich migrantów, złote dziecko „lewicy na lewo od lewicy”, muzułmanin, który w cuglach wygrał wybory na burmistrza najważniejszego amerykańskiego miasta, wprowadzając w osłupienie nie tylko Amerykanów, ale i połowę świata. „Piekło zamarzło”, „piorun z jasnego nieba”, posypały się komentarze na świecie, gdy szefem magistratu Wielkiego Jąbłka został islamokomunista z programem tak radykalnym, że rasowi komuniści przy nim wyglądają łagodnie jak niewinne jagniątko. Jego program wyborczy – to czysty komunizm, przekraczający jakiegokolwiek dotąd znany lewicowy populizm. Mimo że poraża brakiem realizmu, to jednak kilka milionów nowojorczyków na niego zagłosowało. Wybrali gruszki na wierzbie jako darmową komunikację miejską, darmowe żłobki i przedszkola, municypalne sklepy spożywcze dystrybuujące darmową żywność. Wszystko, wszystko za darmo. Ponadto mają być podwojone wydatki na mieszkania komunalne, zamrożone ceny na wynajem mieszkań, które sięgają rzeczywiście horrendalnych wyżyn. No, i rzecz oczywista, mają być, uhuu jak podniesione podatki dla najbogatszych. Czyż nie pięknie. Czyż nie jest to wielokrotnie już skompromitowana w różnych krajach wizja komunizmu na ziemi.

Ale nie tylko skrajny populizm był jedyną miarą sukcesu Hindusa, pochodzącego z bardzo zamożnej, znanej w świecie „kawiorowej lewicy” rodziny migrantów z Afryki. Mamdani wygrał również nie dlatego, że perfekcyjnie odwołał się do emocji nowego proletariatu, za jaki obecnie w świecie lewicy robią pokrzywdzeni z różnych subkultur seksualnych jako transseksualiści, niebinarni, zmiennopłciowi, czyli innymi słowy szeroko pojęta agenda lgbt+++ (hasło przewodnie w tej materii było – „Nowy Jork schronieniem dla wspólnot lgbt”), czy uроніł jako syn milionerów teźkę nad trudną dolą czarnoskórych samotnych matek albo nocujących w namiotach bezdomnych migrantów

związanych z południowej granicy USA, nie, tego byłoby za mało na tak druzgocące zwycięstwo. Jest to dziś biblia światowej lewicy i już nikogo za bardzo wśród progresywnych wyborców tym nie zadziwisz. Nowum było przeniesienie na grunt amerykańskiej metropolii emocji z krwawych konfliktów oddalonych o dziesiątki tysięcy kilometrów, a mających miejsce w uwięzionej masakra Gaze, gdzie armia izraelska dopuszczała się metodycznych zabójstw ludności cywilnej pod płaszczykiem słusznej walki z terrorystami z Hamasu. Krwawe masakry w Palestynie tylko na pozór nie mają nic wspólnego z życiem metropolii zza oceanu. W rzeczywistości w czasie konfliktu na Bliskim Wschodzie na Zachodzie dochodziło do masowych, bardzo emocjonalnych, a nawet agresywnych manifestacji, które w konsekwencji przyczyniły się do zrodzenia się pokolenia ludzi zwanego „Pokoleniem Gazy”. Zdegustowani obojętnością demokracji zachodnich na eksterminację cywiliów w Gazie młodzi ludzie, najczęściej studenci, zaczęli dystansować się od własnych korzeni, własnej tożsamości, własnej klasy politycznej na rzecz pokrzywdzonych, czyli muzułmanów. Stąd zrodziło się hasło „muslim is beautiful” i bezprecedensowe przeniesienie zawitych konfliktów z tygla narodowościowo-religijnego Bliskiego Wschodu na grunt europejski i amerykański. W ten to właśnie sposób wytworzył się nowy polityczny oksymoron pod nazwą islamokomunizm, który w normalnej rzeczywistości nie miałby prawa do zaistnienia na tyle to są sprzeczne ze sobą pojęcia. Tymczasem Mamdani udowodnił, że coś takiego istnieje i sytuuje się daleko na lewo nawet od skrajnej lewicy.

To co się udało Mamdanemu w Nowym Jorku próbuje powtórzyć teraz Sophia Chikirou w Paryżu. Kandydatka komunistycznej lewicy francuskiej właśnie z przytupem rozpoczęła swoją kampanię wyborczą o stołek mera francuskiej stolicy. Wdarła się do jednego z paryskich komisariatów i zażądała zwolnienia propalestyńskich manifestantów. Podobnie jak Mamdani pochodzi ona z rodziny imigrantów pochodzenia muzułmańskiego. Ma bliźniacze wręcz poglądy, ostre jak brzytwa Gillette, gdy idzie chociażby o terrorystów z Hamasu, których uznaje za bojowników i „męczenników ruchu oporu” (ojciec Mamdaniego, profesor politologii i afrykanistyki na Uniwersytecie w Columbii uważa, że terroryści-samobójcy powinni być traktowani jako żołnierze, a sam terroryzm jako walka polityczna). Pogardza tradycyjną „budyniową” francuską lewicą spod znaku socjalistów Hollande’a, którą mianuje „robakami”, bo są tak przyziemni w swych umiarkowanych wyborach parlamentarnych, czyli komunistów od Jean-Luc Melenchona i ogromne parcie na paryski Ratusz. Jeżeli ktoś myśli, że są to

tylko mrzonki fanatycznej francuskiej lewicy – to jest w „mylnym błędzie”, jak by powiedział Wałęsa. Niech spojrzysz nie tylko na Nowy Jork, ale też na wiele europejskich miast i metropolii jak Londyn, dla przykładu, gdzie rządzi Pakistańczyk Sadig Khan z niejasnymi powiązaniami z Braćmi Muzułmanami, czy na takie niegdyś europejskie miasta, a dziś już rządzone przez muzułmanów jak Birmingham, Sheffield, Oksford i wiele innych.

Radykalna lewica czy to francuska, czy angielska, czy niemiecka, czy amerykańska ma, jak się wydaje, patent na rządzenie dużymi miastami, gdzie wprowadzając „nowoczesność” i inne lewicowe szajby rujnuje wspólnoty, niszczy tkankę społeczną miast poprzez ściąganie masowej nielegalnej migracji, czego skutkiem potem jest radykalny deficyt bezpieczeństwa. Normalne życie miejskie ustaje, w niektórych miastach zostaje wprowadzona nawet godzina policyjna, co było dotychczas notowane tylko podczas okupacji niemieckiej w czasie II wojny światowej. Ale dzisiaj tak jest np. w Chicago, gdzie rządzi lewicowy burmistrz z partii demokratycznej Brandon Johnson. Oskarżył on ostatnio prezydenta Trumpa przed ONZ o łamanie praw człowieka za... federalne naloty na skupiska nielegalnych migrantów, których gangi grasują w mieście jak ongiś na Dzikim Zachodzie bandy kowbojów. (Jego poprzedniczka na stołku burmistrza czarnoskóra Lori Lightfoot w ogóle odleciała, gdyż zażądała całkowitego zlikwidowania policji, a fundusze z puli jej utrzymania przekazania na rzecz Afroamerykanów, którym biali winni wszystkiego za lata prześladowań i niewolnictwa). Samodestrukcja lewicy jest więc naprawdę imponująca. Dziś Johnson zapowiada „silną obecność policji” w centrum wielomilionowego miasta, aby jakoś upilnować tam porządek. Bo właśnie kilka dni temu przy okoliczności świątecznej, jaką jest zapalenie noworocznej choinki, doszło tam do dwóch strzelanin, w jakich zginęło bądź zostało zranionych kilkunastu niepełnoletnich grasantów. Burmistrz oburzony nazwał tego rodzaju przemoc jako „rodzącą strach” i właśnie obiecał zwiększyć obecność stróżów porządku z 700 do tysiąca. Nieprzestrzegających zaś godziny policyjnej zapowiedział surowo karać. Może to jakoś wpłynie na zmniejszenie liczby ofiar śmiertelnych w mieście wiatrów, bo jak na dziś tam codziennie ktoś ginie. „Chicago Tribune” podało właśnie statystykę: za 2025 rok 359 ofiar zabójstw.

Duże miasta, metropolie na Zachodzie pierwsze stały się ofiarą eksperymentów skrajnej lewicy. Dziś są albo pod butem muzułmanów, albo mokasyn w tęczowych skarpetkach. Chaos w nich udaje się jak na razie jakoś powstrzymać tylko przy pomocy godziny policyjnej...

Tadeusz Andrzejewski,
radny rejonu wileńskiego

TYDZIEŃ NA LITWIE

Marcin Przydacz gościem specjalnym międzynarodowej konferencji w Wilnie

Szef Biura Polityki Międzynarodowej Kancelarii Prezydenta RP Marcin Przydacz w ubiegłym tygodniu złożył wizytę roboczą w Wilnie; uczestniczył w 11. Konferencji Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa, organizowanej dorocznie przez

Centrum Studiów Geopolitycznych i Bezpieczeństwa (GSSC). Przydacz w konferencji uczestniczył jako gość specjalny. Na marginesie konferencji polski minister odbył szereg rozmów bilateralnych, m.in. z szefem litewskiej dyplomacji Kestutisem Budrysem, doradcą prezydenta Litwy Astą Skaisgiryte oraz doradcą prezydenta Litwy ds. bezpieczeństwa Deividasem Matulionisem.

Fundacja z Płocka przekazała dary rodakom w Solecznickiem

Fundacja „Cokolwiek uczyniliście” z Płocka przygotowała 150 paczek z produktami spożywczymi, 85 z artykułami chemicznymi i 300 upominków ze słodyczami, które przekazała Polakom z rejonu solecznickiego na Litwie. To siódma już edycja akcji „Świąteczna Paczka Rodakom na Wileńszczyźnie”. Witold Wybult, prezes fundacji poinformował, że paczki zostały rozdane przez wolontariuszy w szkołach w Solecznickich i Butrymańcach oraz dowieszone indywidualnie do okolicznych domów, gdzie mieszkają osoby starsze, a także podczas Oratorium Miłosierdzia Bożego w solecznickim Domu Kultury, w którym tradycyjnie już uczestniczą Polacy z całego rejonu tej części Wileńszczyzny.

Premier apeluje do policji, doradczyni prezydenta krytykuje „pośpieszne” otwarcie granicy

Premier Inga Ruginienė oświadczyła, że oczekuje bardziej zdecydowanych działań policji. Jak podkreśliła, choć służby pracują każdej nocy, potrzeba więcej akcji i zatrzymań, aby jasno pokazać przemytnikom, że Litwa nie będzie tolerować takich działań. Z powodu zagrożenia balonami Litwa pod koniec października na prawie trzy tygodnie zamknęła granicę z Białorusią, jednak w zeszłym tygodniu została ona ponownie otwarta, gdy – jak uzasadniano – sytuacja się poprawiła. Od tego czasu balony zakłócające ruch lotniczy odnotowano dwukrotnie – w czwartek i w niedzielę wieczorem. Główna doradczyni prezydenta Asta Skaisgiryte oświadczyła w poniedziałek, że decyzja o otwarciu granicy została podjęta zbyt pośpiesznie.

Sąd ogłosił wyrok obywatelowi Ukrainy, który podpalił Ikea

Sąd w Wilnie skazał 18-letniego Danyłę B. na trzy lata i cztery miesiące więzienia za podpalenie w 2024 r. sklepu szwedzkiej sieci Ikea na zlecenie rosyjskiego wywiadu. Skazany, który jest obywatelem Ukrainy, kilka dni po podpaleniu sklepu Ikea odebrał torbę zawierającą materiały wybuchowe i detonatory, przeznaczone do ataków terrorystycznych na centra handlowe na Litwie i Łotwie. Według prokuratury, rosyjscy zleceniodawcy obiecali skazanemu i jego współnikowi 10 tys. euro oraz samochód BMW 530 za serię aktów sabotażu na Litwie, Łotwie i w Polsce. Sprawcy przestępstwa nigdy jednak nie otrzymali tych „nagród”. Wybór Ikea na cel ataku nie był przypadkowy. Po napaści Moskwy na Ukrainę firma ta opuściła bowiem Rosję. Według portalu pożar spowodował straty o wartości bliskiej 500 tys. euro.

70 lat krzewienia polskości

Dokończenie ze s. 1
kolejny udowodniła, że folklor nie jest tylko przeszłością, ale żywą, inspirującą częścią teraźniejszości. Wileńszczyzna, z jej wyjątkowym dziedzictwem kulturowym, wciąż pozostaje przestrzenią, gdzie polska tradycja ma żywe miejsce. „Wilia” od siedmiu dekad nie tylko ją pielęgnuje, ale i rozwija, pokazując, że folklor to nie tylko folklorystyka – to język serca, łączący pokolenia i budujący mosty między historią a przyszłością.

W imieniu największej, sztan-darowej polskiej organizacji na Litwie – Związku Polaków na Litwie, najserdeczniejsze życzenia z okazji tak pięknego jubileuszu złożył zespółowi prezes ZPL Waldemar Tomaszewski, który podziękował za szereg lat krzewienia polskości, ogrom wkładu w pielęgnowanie polskiej tożsamości narodowej oraz polskiej tradycji. Prezes ZPL na ręce kierowniczkę „Willi” Renaty Brasel złożył bukiet kwiatów w symbolicznym biało-czerwonym kolorze. Do życzeń dołączyli także wiceprezes ZPL, wiceminister ekonomiki i innowacji Waldemar Urban, wiceprezes ZPL, wicemer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė, wiceprezeska ZPL, poseł na Sejm RL, przewod-

niczący Rady Polonii Świata Jarosław Narkiewicz. Za dotychczasowy dorobek artystyczny podziękowała „Willi” także ministra sprawiedliwości z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin Rita Tamašūnienė, która życzyła zespołowi dalszych, owocnych i twórczych lat działalności.

W trakcie jubileuszowego koncertu Tomasz Różniak przewodniczący Zarządu Krajowego Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” (SWP) oraz Mariusz Grudzień Przewodniczący Komisji Kultury SWP, członek Rady Krajowej jak też dyrektor Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie przekazali na ręce dyrektorki „Willi” Renaty Brasel wyrazy uznania oraz Medal 35-lecia Wspólnoty Polskiej – za „szczególny wkład w kultywowanie tradycji polskich i pracę organiczną na rzecz Polonii i Polaków za granicą”.

Za całokształt działalności artystycznej i kultywowanie tradycji polskiej na Litwie zespół został wyróżniony wcześniej wieloma odznakami i medalami Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Litewskiej, między innymi: odznaką „Zastużony dla Kultury Polskiej”, Medalem im.

Oskara Kolberga, odznaką Marszałka Senatu RP „Złoty laur”.

W wydarzeniu wziął udział Konsul Generalny Dariusz Wiśniewski, który pogratulował wspaniałego jubileuszowego koncertu i odczytał list Podsekretarza Stanu w Kancelarii Prezydenta RP Agnieszki Jędrzak, skierowany w imieniu Prezydenta RP do organizatorów i uczestników uroczystych obchodów 70-lecia Polski Zespół Artystyczny Pieśni i Tańca „Wilia”.

„70-letni dorobek artystyczny stanowi ogromną wartość dla naszej Ojczyzny. Nie tylko ze względu na wymiar kulturowy, ale również integrujący oraz edukacyjny. Przez lata „Wilia” była drugim domem dla wielu Polaków żyjących poza Ojczyzną, integrując ich i budując silną, lokalną wspólnotę. Zespół nie tylko wychował wspaniałą kadrę choreografów, chórzystów czy muzyków, ale przede wszystkim wychował dziesiątki dzieci i młodzieży ucząc ich nie tylko tańców i pieśni narodowych, ale także miłości i szacunku do tradycji i kultury Macierzy” – napisała w liście Agnieszka Jędrzak, Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP.

Fot. **Waldemar Doweiko, Jerzy Karpowicz, Marian Paluszkiewicz**

POLSKI ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY PIEŚNI I TAŃCA „WILIA”

Polski Zespół Artystyczny Pieśni i Tańca „Wilja”, należący do Wileńskiego Centrum Kultury, to najstarszy polski zespół na Wileńszczyźnie, założony w 1955 roku z inicjatywy absolwentów polskich szkół. Od pierwszych dni swojej działalności zespół był i nadal jest krzewicielem i strażnikiem tradycji i folkloru narodu polskiego. Wilia stała się nieodłączną częścią historii narodu polskiego, charakteryzującą się głębokimi tradycjami, wyjątkowym repertuarem i różnorodnością strojów ludowych.

Zespół wychował wielu choreografów, chórmistrzów i muzyków, którzy korzystając z wiedzy i doświadczenia zdobytego w zespole założyli później własne zespoły i do dziś pomyślnie je prowadzą. Obecnie zespół liczy około 150 członków, działają trzy grupy artystyczne: tancerze, chór i kapela. Od 2004 roku w Wilii utworzono dwie dziecięce grupy taneczne i chór.

Repertuar zespołu składa się z suit do tańców i pieśni ludowych z niemal wszystkich regionów Polski, polskie tańce ludowe oraz folklor Wileńszczyzny. Ułożono dwa programy koncertowe: program tańców historycznych z XIX w. oraz program oparty na ścieżkach dźwiękowych do filmów najśłynniejszych polskich kompozytorów.

W swojej historii zespół wykonał ponad 1500 koncertów w różnych miastach Litwy, Polski, Łotwy, Niemiec, Czech, Ukrainy, Bułgarii, Włoch, Macedonii, Grecji, Czarnogóry i Hiszpanii. Wilia intensywnie uczestniczy w narodowych i międzynarodowych festiwalach i konkursach, sławiąc nie tylko polską społeczność na Wileńszczyźnie, ale i całą Litwę.

Obchody 80-ecia Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego

Serce polskiej obecności w Nowej Wilejce

Fot. Wiktor Jusiel, Waldemar Dowejko

Papież: pośród ubogich mamy być żywym znakiem zbawienia

Pokój bez sprawiedliwości nie będzie możliwy, a ubodzy przypominają nam o tym na wiele sposobów, poprzez swoje migrowanie, a także poprzez swój krzyk, często zagłuszany przez mit dobrobytu i postępu, który nie uwzględnia wszystkich, a wręcz zapomina o wielu istotach, pozostawiając je własnemu losowi - wskazał Papież podczas niedzielnej Mszy św. Liturgia w Bazylice Watykańskiej stanowiła centralny punkt przeżywanego Jubileuszu ubogich.

Mateusz

„W okresach wstrząsów historii przychodzi Pan, aby nas zbawić.” Taki trudny czas próby świat przeżywa obecnie, zresztą nie pierwszy raz w swych dziejach.

Ala

Już poprzedni papież Franciszek mówił, że świat spoganiał obecnie do tego stopnia, że nawet wymogi życia chrześcijańskiego są postrzegane jako przejaw ekstremizmu.

Darek

Wartości, które ukształtowały Europę, w tym wartości chrześcijańskie, są dziś kwestionowane przez współczesne siły polityczne i ekonomiczne oraz wielorakie kryzysy. Od lat 60. XX wieku zaprzestano przekazywać nowym pokoleniom ideały, które tworzyły Europę, dlatego dziś Europa pogrąża się w coraz większym kryzysie.

Teresa

Jeśli opieramy się na Dekalogu, to podążamy właściwą drogą.

Nadszedł czas, byś opowiedział światu swoją historię!

**Byłeś świadkiem ciekawego zdarzenia?
Napisz, zrób zdjęcie, nakręć film na każdy temat
i prześlij na adres info@L24.lt,
a my je opublikujemy.**

**Wśród autorów najciekawszych tekstów
rozlosujemy atrakcyjne nagrody!
Świat czeka na twoją historię!**

www.L24.lt info@L24.lt

Redakcja „Tygodnika Wileńszczyzny” nie ponosi odpowiedzialności za treść wypowiedzi zawartych w komentarzach użytkowników portalu L24.lt. Redakcja nie utożsamia się z poglądami opublikowanych komentarzy.

Portal dla Ciebie i o Tobie

Rubryka powstała przy współpracy „Tygodnika Wileńszczyzny” z portalem L24.lt. Portal L24 jest jednym z dwóch czterojęzycznych portali informacyjnych na Litwie, wydawanym w językach: polskim, litewskim, rosyjskim i angielskim.

Krystyna Dzierżyńska: ogromnym wysiłkiem całej polskiej społeczności szkoła polska na Litwie działa

W październiku i listopadzie na Wileńszczyźnie miały miejsce trzy wydarzenia, które są sztan-dardowymi dla Polaków litew-skich. Były to: 31. edycja konkursu „Najlepsza szkoła – najlepszy nauczyciel”, 23. konferencja „Polskie dziecko w polskiej szkole” i XXXIV Konkurs Recytatorski im. Adama Mickiewicza „Kresy 2025”. Edycje konkursów pokazują, że imprezy te już stały się tradycyjnymi.

Tadeusz

Przez trudne 30 lat udało się wielkim wysiłkiem zachować polskie szkoły. Polska szkoła na Litwie ma piękne tradycje, szczególnie na płaszczyźnie wychowania i kształtowania młodego pokolenia. To niezwykle ważne dla zachowania polskości na Wileńszczyźnie.

Janusz

Polskie dziecko w polskiej szkole to naturalny i rozsądny wybór zapewniający wysoki poziom nauczania oraz wychowanie w duchu wartości chrześcijańskich i patriotycznych.

Ryszard

Sztandarowe polskie organizacje ZPL, Macierz Szkolna czy AWPL-ZChR w temacie szkolnictwa mówią jednym głosem: nie będzie żadnych ustępstw, walczymy o każdego ucznia i każdą szkołę. Bo polska oświata to nie tylko wysoka jakość nauczania, ale też wychowanie zgodne z poszanowaniem polskiej tożsamości.

Anna

Polska szkoła na Litwie ma piękne tradycje, szczególnie na płaszczyźnie wychowania młodego pokolenia.

Bardzo za to dziękuję, gratuluję i życzyć wszystkiego dobrego dla całego środowiska szkół polskich oraz jego sympatyków.

E.A.

Oświata i własność ziemi - to podstawa przetrwania polskiej społeczności. Temu są podporządkowane działania AWPL i ZPL. Tego należy się mocno i konsekwentnie trzymać.

Adam Lutostański

Oświata to podstawa. Dobrze, że jesteście. Dziękuję każdemu nauczycielowi, dyrektorowi i pracownikom szkoły za wasz wkład w wykształcenie i wychowanie młodego pokolenia Polaków na Litwie.

r.w.

Szacunek dla wszystkich, którzy wkładają serce i pracę dla istnienia i rozwoju polskich szkół.

Czesława

Trudno nie przyznać pani Krystynie racji, że młodzież, faktycznie już dawno nie pamięta tych okresów tego trzydziestolecia, nie pamięta

się tego, co było w tamtych latach. Dlatego bardzo ważne są wspomnienia nauczycieli, którzy kiedyś pracowali w szkole i w ogóle wspomnienia o tym, jak ta nasza polska szkoła na Litwie powstawała. Nawet o tych strajkach, które były lub o tych wszystkich protestach, które miały miejsce. Młodzież też powinna o tym wiedzieć, żeby to nie wyglądało, że wszystko było lekkie i przyjemne, że ogromnym wysiłkiem całej polskiej społeczności szkoła Polska na Litwie działa i będzie przez wiele lat jeszcze działała.

Władysław

Na początku listopada miało miejsce bardzo ważne wydarzenie dla całej oświaty polskiej na Litwie – konferencja oświatowa „Polskie dziecko – w polskiej szkole”, którą zorganizował już po raz 28. Związek Polaków na Litwie. Głównym jej tematem były najważniejsze problemy i wyzwania, stojące przed polskim szkolnictwem na Wileńszczyźnie.

Handel cierpieniem w Nazilandii

Dom Aukcyjny Felzmann w Neuss (RFN) ogłosił przeprowadzenie makabrycznej aukcji, podczas której na licytację byłyby wystawione dokumenty, artefakty, prywatna korespondencja po byłych więźniach niemieckich obozów koncentracyjnych w czasie II wojny światowej.

Krystyna

Sprawcy okrutnych zbrodni, którzy tak naprawdę nigdy za nie nie odpowiedzieli prawnie czy reparacjami, teraz jeszcze zarabiają na ludzkiej tragedii, na ofiarach wojny i niemieckiego barbarzyństwa. Nawet trudno się do tego odnosić, tak jest to nieludzkie.

Anna

Skandal, aukcja wprowadzie pod naciskiem została wycofana, ale niesmak pozostał.

Marcin

Tylko nikczemnicy zarabiają na ofiarach zbrodni.

Darek

Ostatecznie makabryczna licytacja nie odbyła się. Pozostał jednak po wszystkim niezdolny fetor cynizmu i pytanie: skąd w narodzie sprawców tak duży ładunek braku empatii wobec ofiar ich przodków?

Jan

Jak na razie Niemcy nie rozliczyli się w pełni (a w zasadzie wcale) ze zbrodni i zniszczeń wojennych,

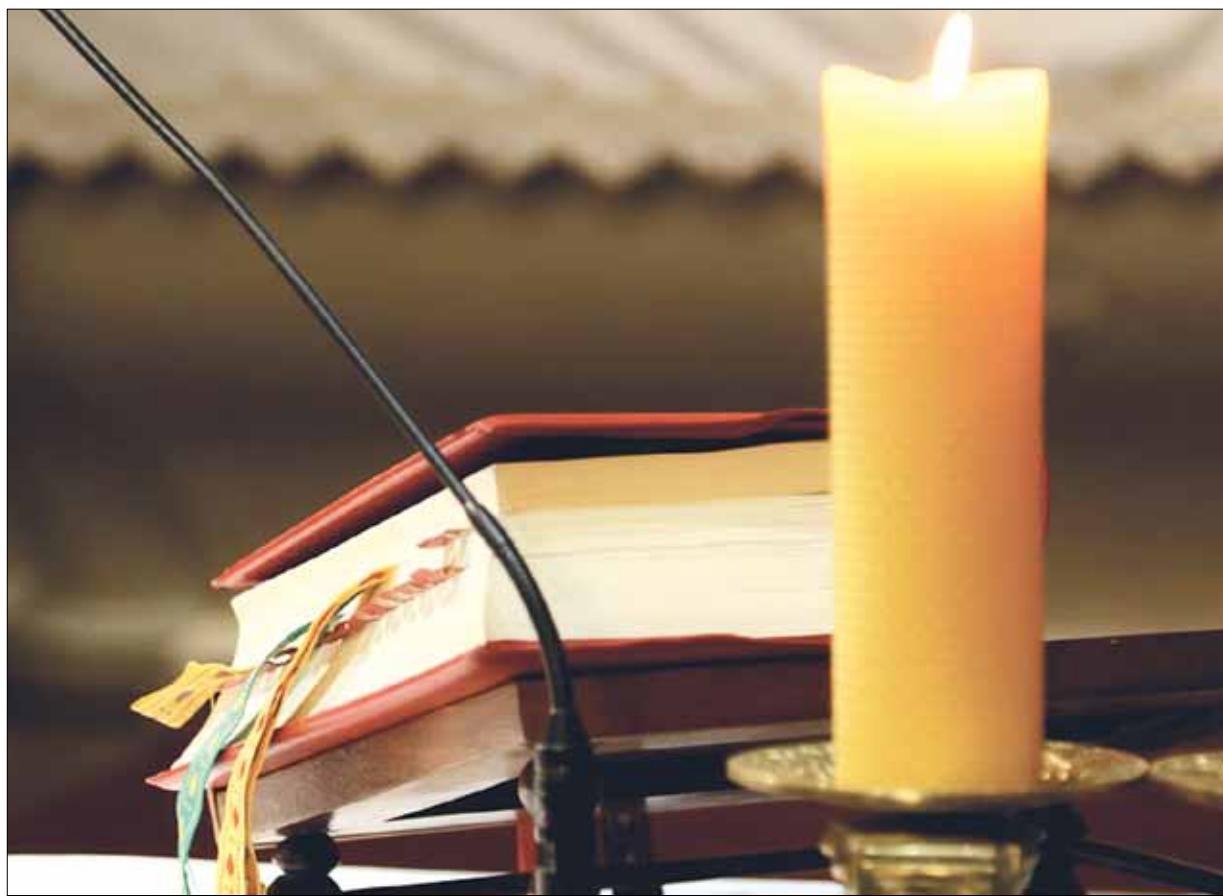

a kreują się na mocarstwo i elitę. Jak się do tego ma próba haniebnej licytacji przedmiotów ofiar Auschwitz? – Pokazuje prawdziwe oblicze sprawców tych okrucieństw, którzy wciąż nie potrafią zachować się przyzwoicie.

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

Szanowni Czytelnicy „Tygodnika Wileńszczyzny”, już w trzechsetnym dwunastym wydaniu mają Państwo możliwość codziennie spotykać się ze Słowem Bożym. Cieszymy się niezmiernie, że możemy przybliżyć życie, słowa i czyny Jezusa opisane w Ewangeli. Zamieszczamy Ewangelię na każdy dzień roku liturgicznego. Każdy fragment opatrzony został krótkim rozważaniem, które przyczynia się do refleksji nad przeczytanym Słowem Bożym i pomaga w zrozumieniu tego, co chce powiedzieć nam Stwórca. Na koniec każdego rozważania proponujemy krótką modlitwę, która wskazuje jedną z wielu dróg wcielania Go w życie. Niech Słowo Boże będzie inspiracją w naszym życiu.

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

**Czwartek,
27 listopada 2025**

Łk 21, 20-28

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA**

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Kiedy ujrzycie Jeruzalem otoczone przez wojska, wtedy wiedźcie, że nadchodzi już jego spustoszenie. Wtedy mieszkańcy Judei niech uciekają w góry, przebywający w mieście niech z niego wyjdą, ci zaś, którzy będą w okolicy, niech do niego nie wchodzą. Będą to bowiem dni odpłaty, aby się wypełniło wszystko, co zostało napisane. Biada w te dni kobietom w ciąży i karmiącym. Nastanie bowiem wielka udręka na ziemi i gniew na ten lud. Jedni zginą od miecza, a inni zostaną uprowadzeni do niewoli do wszystkich narodów. A Jeruzalem będzie deptane przez pogan, aż czasy pogan przeminą. Będą też znaki na słońcu, księżycu i gwiazdach, a na ziemi trwoga ogarnie narody bezradne wobec szumu wzburzonego morza. Ludzie mdleć będą ze strachu w oczekiwaniu tego, co ma nadejść na ziemię, gdyż moce niebieskie zostaną wstrząśnięte. Wtedy zobaczą «Syna Człowieczego przychodzącego na obłoku» z wielką mocą i chwałą. A gdy to zacznie się dziać, wyprostujcie się i podnieście głowy, bo zbliża się wasze odkupienie”.

OCZEKIWAĆ Z GODNOŚCIĄ I NADZIEJĄ

Otoczenie i zburzenie Jerozolimy wraz z jej świątynią nastąpiło około 40 lat po Chrystusie i Jego odejściu do Ojca. Dla Żydów był to w pewnej mierze koniec ich świata, ich religijności. Ale Pan zapowiada inny koniec świata, któremu będą towarzyszyły kataklizmy, wojny, katastrofy naturalne. Jednak dla tych, którzy spotkali w swoim życiu Chrystusa i przyjęli od Niego zbawienie oraz dar życia wiecznego, znaki, które innych jedynie przerażają, stają się znakami nadziei. Dlatego Jezus mówi do swoich uczniów, aby w momentach próby nie bali się, lecz oczekiwali z

nadzieją i godnością dzieci Bożych: „Wyprostujcie się i podnieście głowy, bo zbliża się wasze odkupienie”.

Jezu, niech Twoja codzienna obecność w moim życiu przygotowuje mnie na ostateczne spotkanie z Tobą w wieczności.

**Piątek,
28 listopada 2025**

Łk 21, 29-33

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA**

Jezus opowiedział swoim uczniom przypowieść: „Spójrzcie na drzewo figowe i na inne drzewa. Gdy widziacie, że wypuszczają pąki, poznajecie, że już zbliża się lato. Tak też i wy, gdy zobaczycie, że to się dzieje, wiedźcie, że królestwo Boże jest już blisko. Zapewniam was: Nie przeminie to pokolenie, aż spełni się wszystko. Niebo i ziemia przeminą, ale moje słowa nie przeminą”.

BLISKOŚĆ I WIerność

Każde pokolenie ma swoje tragedie, kataklizmy, wojny, prześladowania uczniów Jezusa. Ta Ewangelia może nas z jednej strony przerażać, lecz z drugiej niesie dobrą nowinę, pełną nadziei. Jak jest pewne, że kiedy rozkwitają pączki na drzewach, to zbliża się lato i czas owocowania, tak jest pewne, że w tych wszystkich trudnościach i zmaganiu ze złem i kruchością ludzką nie jesteśmy sami, bo blisko jest królestwo Boże. Jezus jest Bogiem bliskim, szczególnie w utrapieniu. Jezus jest Bogiem wiernym. Jego słowo trwa i nie przemija wobec przemijalności świata, mód i ideologii.

Jezu, dziękuję Ci, że każda trudna sytuacja jest zapowiedzią Twojej bliskości i wierności.

**Sobota,
29 listopada 2025**

Łk 21, 34-36

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA**

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Uważajcie więc na siebie, aby wasze serca nie były ociążone wskutek obżarstwa, pijaństwa oraz trosk codziennego życia, aby ten dzień nagle was nie zaskoczył. Przyjdzie on bowiem nieoczekiwanie na mieszkańców całej ziemi. Czuwajcie więc i módlcie się w każdym czasie, abyście zdołali uniknąć tego wszystkiego, co ma się zdarzyć, i mogli stanąć przed Synem Człowieczym”.

DRAMAT OCIEŻAŁEGO ŻYCIA

Nie ma chyba nic gorszego od ocieźałego serca: leniwego, znudzonego, zniechęconego, umęczonego. Dlatego Jezus prosi i ostrzega: „Uważajcie na siebie!”. Pośród wielu trosk codziennego życia troska o siebie, o stan własnego serca jest niezmiernie ważna. Chodzi o to, aby nie zatracić siebie i wrażliwości własnego serca w gonitwie dnia codziennego, w powierzchowności spotkań i relacji, które tworzymy. To modlitwa czyni nasze serca czujne, ciepłe, gorliwe, gotowe na spotkanie z Panem. Modlić możemy się wszędzie i w każdym czasie. Modlitwa buduje naszą więź z Jezusem.

Jezu, ofiaruję Ci moje serce ze wszystkimi radościami i smutkami, nadziejami i trudnościami życia.

**30 listopada 2025
I Niedziela Adwentu
Św. Andrzeja, apostoła,
święto**

Mt 24, 37-44

**SŁOWA EWANGELII
WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA**

Jezus powiedział do swoich uczniów: „Z przybyciem Syna Człowieczego będzie podobnie, jak było za dni Noego. W tamtych dniach przed potopem jedli i pili oraz żenili się i byli wydawane za żony aż do dnia, w którym Noe wszedł do arki. I nie spostrzegli się, kiedy przyszedł potop i wszystkich pochłoniął. Tak również będzie, gdy przyjdzie Syn Człowieczy. Wówczas dwóch będzie na roli: jeden będzie zabrany, drugi pozostawiony. Dwie będą mleć na żarnach: jedna będzie wzięta, a druga pozostawiona. Dlatego czuwajcie, bo nie wiecie, którego dnia przyjdzie wasz Pan! Zważcie na to, że gdyby gospodarz wiedział, o jakiej porze nocy przyjdzie złodziej, na pewno by czuwał i nie pozwoliłby mu włamać się do swego domu. Dlatego też i wy bądźcie gotowi, bo w chwili, kiedy się nie spodziewacie, Syn Człowieczy przyjdzie”.

ŻYJMY W NADZIEI

W niezwykle poruszającym filmie Nanniego Morettiego pod tytułem Pokój syna jest taka oto scena. Ojciec wracający z pogrzebu swojego dziecka wykrzykuje w rozpacz słowa pełne niezgody na zdanie, które w dzisiejszej Ewangelii wypowiada Jezus Chrystus: gdyby gospodarz wiedział,

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

o jakiej porze nocy przyjdzie złodziej, na pewno by czuwał. Słowa te, wypowiedziane na pogrzebie przez kapłana, musiały wywołać w sercu ojca tę dramatyczną reakcję, którą doskonale rozumiemy. Zdajemy sobie bowiem sprawę z tego, że sensem tej metafory jest właśnie fakt, iż śmierć przyjdzie z zaskoczenia, zawsze niespodziewanie. I że wezwani jesteśmy do czujności, która nie może być nieustannym lękiem o życie, lecz raczej pełną zaufania nadzieją. Nie da się żyć w ciągłym przekonaniu, że śmierć może nas w każdej chwili pokonać. Można jednak żyć w nadziei, że śmierć przyjdzie w chwili, którą Bóg uzna dla nas za najlepszą.

Panie Jezu Chryste, Ty wiesz, jak bardzo obawiamy się śmierci. Daj nam ufność, iż wraz z nią przychodzisz i Ty, bo przecież żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

**Poniedziałek,
1 grudnia 2025**

Mt 8, 5-11

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA

Gdy Jezus wszedł do Kafarnaum, zbliżył się do Niego setnik i zaczął prosić: „Panie, mój sługa leży w domu sparaliżowany i bardzo cierpi”. Powiedział mu: „Przyjdę, aby go uzdrowić”. Wtedy setnik rzekł: „Panie, nie jestem godny, abyś wszedł do mojego domu, ale powiedz tylko słowo, a mój sługa odzyska zdrowie. Bo i ja, chociaż sam podlegam władzy, mam pod sobą żołnierzy. I kiedy mówię jednemu z nich: Idź! – on idzie, a innemu: Przyjdź! – on przychodzi. A gdy do sługi mówię: Zrób to! – on robi”. Gdy Jezus to usłyszał, zdziwił się i powiedział do idących za Nim: „Zapewniam was: U nikogo w Izraelu nie spotkałem tak wielkiej wiary. I dlatego mówię wam: Wielu przyjdzie ze wschodu i z zachodu i w królestwie niebieskim zasiądą przy stole z Abrahamem, Izaakiem i Jakubem”.

ZAUFAC BOGU JAK SETNIK

Rozważając ten fragment Ewangelii, przypomnijmy sobie wszystkie sytuacje i chwile w życiu, które po ludzku wydawały się nam beznadziejne, ale kiedy zwróciliśmy się do Pana, On nam pomógł. Jednak wielu z nas wciąż nie potrafi do końca zaufać Bogu. Czy odczuwamy to co setnik, kiedy przyjmujemy Jezusa w Komunii Świętej? Czy potrafimy uwierzyć w moc słowa Jezusa jak on? Wiara jest łaską, ale my też mamy na nią wpływ. Zadbajmy o nasze życie duchowe, starajmy się być blisko Jezusa, budujmy z Nim więź, a nasza wiara będzie wzrastać.

Panie Jezu, dziękuję Ci za wszystkie łaski, które od Ciebie otrzymuję, i przepraszam, że wciąż nie potrafię zaufać Ci do końca.

**Wtorek,
2 grudnia 2025**

Łk 10, 21-24

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

Jezus rozradował się w Duchu Świętym i powiedział: „Wysławiam Cię, Ojcze, Panie nieba i ziemi, że ukryłeś to przed mądrymi i roztroptymi, a objawiłeś tym, którzy są jak małe dzieci. Tak, Ojcze, bo tak się Tobie spodobało. Mój Ojciec przekazał Mi wszystko i nikt nie wie, kim jest Syn, tylko Ojciec, ani kim jest Ojciec, tylko Syn i ten, komu Syn zechce objawić”. Zwracając się na osobności do uczniów, powiedział: „Szczęśliwe oczy, które widzą to, co wy widzi-

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

cie. Bo mówię wam, że wielu proroków i królów chciało zobaczyć to, co wy widzicie, a nie zobaczyli; i usłyszeć to, co wy słyszycie, a nie usłyszeli”.

RADOŚĆ Z RELACJI

Jezus cieszy się nie tyle z wykonanego zadania, sukcesu apostolskiego lub dokonanego cudu, ile z najważniejszych dla Niego relacji. Raduje się w Duchu Świętym i kieruje do Ojca słowa uwielbienia. Ta Ewangelia przedstawia nam, jak Trzy Osoby Boskie komunikują się ze sobą. Jezus cieszy się decyzjami Ojca, Jego upodobaniem i obdarowaniem. Cieszy się, że w poznaniu objawienia uczestniczą też Jego uczniowie. Przyjmując dar słowa Bożego, uczestniczymy w poznawaniu tajemnic Boga. Prowadzeni przez Ducha Świętego możemy słyszeć Jezusa i widzieć Jego działanie w naszym życiu, a dzięki temu poznawać Ojca.

Jezu, od Ciebie pragnę się uczyć, że na pierwszym miejscu w moim życiu powinny być dobre relacje.

**Środa,
3 grudnia 2025**

Św. Franciszka Ksawerego, prezbitera, wspomnienie

Mt 15, 29-37

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA

Jezus przybył nad Jezioro Galilejskie. Wszedł na górę i tam usiadł. I podeszło do Niego mnóstwo ludzi. Mieli oni

ze sobą sparaliżowanych, niewidomych, kalekich, głuchoniemych oraz wielu innych. Położyli ich u Jego stóp, a On ich uzdrowił. Tłumy zdumiewały się, widząc, że niemi mówią, ułomni wracają do zdrowia, sparaliżowani chodzą, a niewidomi widzą. I chwalili Boga Izraela. Tymczasem Jezus przywołał do siebie uczniów i powiedział: „Żal Mi tego ludu. Przecież już trzy dni nie odstępuję Mnie, a nie mają co jeść. Nie chcę, aby odeszli głodni, gdyż mogliby zasłabnąć w drodze”. Wtedy uczniowie zapytali: „Skąd tu, na tym pustkowiu, weźmiemy tyle chleba, żeby nakarmić całą tę rzeszę?”. Jezus ich zapytał: „Ile macie chlebów?”. Odpowiedzieli: „Siedem i kilka rybek”. I kazał ludowi usiąść na ziemi. Wziął siedem chlebów i ryby, odmówił modlitwę dziękczynną, połamał je i dawał uczniom, a oni tłumom. Najedli się wszyscy do syta, a zebranych resztkami napełniono siedem koszy.

TROSKLIWY PASTERZ

Ileż razy czujemy, że brakuje nam sił, że już nie dajemy rady, że coś nas przerasta. Jezusowi nie jest to obojętne. On się troszczy, aby nikt nie zasłabł w drodze. Jest za-traskany o ludzi, którzy Go szukają. Czyni dla nich wiele, uzdrawia, naucza. Podziwia ich wytrwałość w słuchaniu Jego słów. Nasz Pan nie dba tylko o sprawy duchowe. Nie są Mu obojętne także nasze potrzeby materialne. Dlatego dokonuje cudu rozmnożenia chleba. Kiedy trwam przy Bogu, On troszczy się o mnie i moje sprawy. Jezus przyjmuje moje „trochę”, które potrafię i chcę Mu ofiarować, i obdarowuje mnie z hojnością, do syta, w nadmiarze.

Jezu, wierzę, że w Tobie znajdę zbawienie, duchowe i fizyczne uzdrowienie, pełne nasycenie.

Ceny jaj pójdą w górę

Na rynkach w Europie zaczyna brakować jaj, efektem tej sytuacji jest wzrost cen w handlu hurtowym. Zdaniem analityków zwyczajki cen nie ominą także handlu detalicznego. Dane z monitoringu pokazują, że ceny jaj w transakcjach między hodowcami a pakownikami wzrosły o 60 proc. w stosunku do ubiegłego roku – w przypadku jaj o rozmiarze M, oraz o 50 proc. w przypadku jaj o rozmiarze L.

Japonia: Trzęsienie ziemi

Trzęsienie ziemi o magnitudzie 5,5 nawiedziło prefekturę Kumamoto na położonej na południowym zachodzie Japonii wyspie Kiusiu. Epicentrum wstrząsów, do których doszło ok. godz. 6.00 wieczorem czasu lokalnego znajdowało się na głębokości 10 km. Nie wydano ostrzeżenia o tsunami.

„Powrót” nie jest opcją

Premier Tajwanu Cho Jung-tai oświadczył, że „powrót” do Chin nie jest opcją dla mieszkańców wyspy. To reakcja na rozmowę chińskiego przywódcy Xi Jinpinga z prezydentem USA Donaldem Trumpem, w której Pekin podtrzymał swoje roszczenia do Tajwanu.

Tropikalna choroba szaleje

Na pogrążonej w kryzysie gospodarczym Kubie rośnie liczba zachorowań na chikungunę, tropikalną chorobę przenoszoną przez komary. Walkę z epidemią utrudniają powszechne niedobory czystej wody, żywności, paliwa i leków. Wirus zaatakował w lipcu w prowincji Matanzas na zachodzie Kuby. Obecnie przypadki choroby wykrywane są w prawie całym kraju.

USA przeą muskuły

Od wielu miesięcy przybywa okrętów wojennych, samolotów bojowych i sił specjalnych USA w rejonie Morza Karaibskiego oraz pobliskich wód Oceanu Spokojnego. Amerykanie tłumaczą to operacją przeciwko przemytowi narkotyków „Włócznia Południa”, jednak nie wszyscy są przekonani, że to jedyny powód. W ocenie hiszpańskiej agencji prasowej EFE tak duża dyslokacja sił Waszyngtonu może stanowić część przygotowań do ewentualnego amerykańskiego ataku na Wenezuelę.

Świat Raport UNICEF: ponad 400 mln dzieci na świecie żyje w ubóstwie

Ponad jedno na pięć dzieci w krajach o niskim i średnim dochodzie – czyli 417 milionów dzieci – doświadcza poważnych braków w dwóch lub więcej kluczowych obszarach niezbędnych dla ich zdrowia, rozwoju i dobrostanu – wynika z raportu UNICEF opublikowanego w Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka.

Raport „The State of the World's Children 2025: Ending Child Poverty – Our Shared Imperative” opiera się na danych z ponad 130 krajów o niskim i średnim dochodzie, oceniając poziom wielowymiarowego ubóstwa poprzez pomiary w sześciu kategoriach: edukacja, zdrowie, warunki mieszkaniowe, żywienie, warunki sanitarne i woda. Braków w trzech lub więcej doświadcza 118 milionów dzieci, w czterech lub więcej – 17 milionów.

„Dzieci dorastające w ubóstwie, pozbawione podstawowych dóbr i usług, takich jak prawidłowe żywienie, odpowiednie warunki sanitarne i schronienie, odczuwają druzgocące konsekwencje dla swojego zdrowia i rozwoju. Nie musi tak być. Jeśli rządy zobowiążą się do wyeliminowania ubóstwa dzieci poprzez wdrożenie skutecznej polityki, otworzą przed dziećmi świat pełen możliwości” – oświadczyła dyrektorka generalna UNICEF, Catherine Russell.

Najwyższe wskaźniki wielowymiarowego ubóstwa dzieci są w Afryce Subsaharyjskiej i Azji Południowej. Np. w Czadzie poważnych braków w dwóch lub więcej kategoriach doświadcza 64 proc. dzieci, a w trzech lub więcej – niemal 25 procent.

Jak podkreślono, najpowszechniejszym problemem jest brak dostępu do odpowiednich warunków sanitarnych, co zwiększa zagrożenie chorobami. Dostępu do toalety nie ma 65 proc. dzieci w krajach o niskim dochodzie, 26 proc. w krajach o niższym średnim dochodzie i 11 proc. w krajach o wyższym średnim dochodzie.

Według raportu odsetek dzieci doświadczających poważnych braków w jednej lub więcej kategorii w krajach o niskim i średnim dochodzie spadł z 51 proc. w 2013 roku do 41 proc. w 2023 roku, głównie dzięki priorytetowemu traktowaniu praw dziecka w polityce krajowej i planowaniu gospodarczym. Ale postępy ulegają spowolnieniu. Wskazano, że konflikty, kryzysy klimatyczne i środowiskowe, zmiany demograficzne, rosnące zadłużenie krajowe i zwiększające się podziały technologiczne nasilają ubóstwo. Pogłębianiem ubóstwa dodatkowo grożą cięcia w Oficjalnej Pomocy Rozwojowej, czyli w funduszach przekazywanych tym krajom.

UNESCO podkreśliło, że postęp w eliminowaniu ubóstwa dzieci jest możliwy i wskazało konkretne priorki. Jednym z nich jest Tanzania, gdzie wielowymiarowe ubóstwo dzieci spadło w latach 2000-2023 o 46 pkt procentowych. Jak wyjaśniono, udało się to częściowo dzięki rządowym dotacjom pieniężnym i wspieraniu ubogich gospodarstw domowych w podejmowaniu własnych decyzji finansowych. Inny to Bangladesz, gdzie w tym samym okresie spadło o 32 pkt proc., dzięki inicjatywom rządowym, które zwiększyły dostęp do edukacji i elektryczności oraz poprawiły jakość warunków mieszkaniowych, a także dzięki inwestycjom w usługi wodne i sanitarne.

Raport przeanalizował również ubóstwo monetarne, które dodatkowo ogranicza dzieciom dostęp do żywności, edukacji i usług zdrowotnych. Według najnowszych danych ponad 19 proc. dzieci na świecie żyje w skrajnym ubóstwie monetarnym, musząc żyć za mniej niż 3 dolary dziennie. Prawie 90 proc. z nich mieszka w Afryce Subsaharyjskiej i Azji Południowej.

Raport obejmuje analizę 37 krajów o wysokich dochodach, pokazując, że ok. 50 milionów dzieci – czyli 23 proc. populacji dziecięcej w tych

krajach – żyje w relatywnym ubóstwie monetarnym. Oznacza to, że ich gospodarstwa domowe mają znacznie niższe dochody niż większość innych w ich kraju.

Choć ubóstwo spadło średnio o 2,5 proc. we wszystkich tych 37 krajach w latach 2013-2023, w wielu przypadkach postęp uległ stagnacji lub odwróceniu. Np. we Francji, Szwajcarii i Wielkiej Brytanii ubóstwo dzieci wzrosło o ponad 20 procent. W tym samym okresie Słowenia zredukowała wskaźnik ubóstwa o ponad jedną czwartą, głównie dzięki silnemu systemowi świadczeń rodzinnych i ustawodawstwu dotyczącemu płacy minimalnej.

UNICEF podkreślił, że wyeliminowanie ubóstwa dzieci jest osiągalne i akcentuje znaczenie umieszczenia praw dziecka, zgodnie z Konwencją o prawach dziecka, w centrum wszystkich strategii, polityk i działań rządowych mających na celu ograniczenie ubóstwa poprzez: uczynienie eliminacji ubóstwa dzieci krajowym priorytetem; integrację potrzeb dzieci z polityką gospodarczą i budżetami; zapewnienie programów ochrony socjalnej, w tym wsparcia pieniężnego dla rodzin; rozszerzenie dostępu do niezbędnych usług publicznych, jak edukacja, opieka zdrowotna, woda, warunki sanitarne, żywienie i mieszkanie; promowanie godnej pracy dla rodziców i opiekunów w celu wzmocnienia ich bezpieczeństwa ekonomicznego, co jest ściśle powiązane z rozwojem dzieci.

Raport opublikowano w czasie, gdy wiele rządów ogranicza pomoc zagraniczną. Według magazynu „The Lancet” cięcia w pomocy rozwojowej mogą do 2030 roku doprowadzić do śmierci 4,5 miliona dzieci poniżej 5. roku życia, zaś najnowsze szacunki UNICEF pokazały, że mogą one sprawić, iż dodatkowe 6 milionów dzieci zostanie wykluczonych z edukacji szkolnej w przyszłym roku.

Polacy sprzeciwiają się próbom zakłamywania historii przez izraelski Yad Vashem

Nie milkną głosy krytyki pod adresem Instytutu Yad Vashem. Chodzi o bulwersujący wpis sugerujący, że Polska była pierwszym krajem, w którym podczas II wojny światowej oznaczano Żydów.

Izraelski Instytut Yad Vashem napisał w niedzielę, 23 listopada, na platformie X, że „Polska była pierwszym krajem, w którym Żydzi zostali zmuszeni do noszenia charakterystycznego odznaki, mającego na celu odizolowanie ich od okolicznej ludności. 23 listopada 1939 r. Hans Frank, gubernator Generalnego Gubernatorstwa, wydał rozkaz, zgodnie z którym wszyscy Żydzi w wieku 10 lat i starsi musieli nosić na prawym ramieniu białą, materiałową opaskę o szerokości 10 cm, oznaczoną niebieską Gwiazdą Dawida”.

Oburzyło to wielu polityków, historyków i publicystów. Instytut Pamięci

Narodowej oświadczył, że post jest nieakceptowalny. Szef Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Radosław Sikorski, poprosił z kolei Instytut o doprecyzowanie wpisu i wskazanie, że kiedy zmuszono Żydów do noszenia opaski z Gwiazdą Dawida, Polska była pod niemiecką okupacją.

W odpowiedzi na nieakceptowalny wpis Instytut Pamięci Narodowej wydał oświadczenie, przypominając w punktach prawdę historyczną.

1. To Niemcy napadły na Polskę i to na okupowanych ziemiach polskich wprowadziły system oznaczania Żydów, tworzenia gett oraz cały aparat terroru.

2. Polska była krajem okupowanym przez Niemcy, a skala represji na jej terytorium należała do najbrutalniejszych w całej Europie.

3. Na okupowanych przez Niemców ziemiach polskich za jakąkolwiek pomoc Żydom obowiązywała

kara śmierci, często wymierzana całym rodzinom (m.in. bl. Rodzinie Ulmów). Mimo tego Polacy udzielili największego wsparcia ludności żydowskiej na okupowanych przez Niemców terenach, co potwierdza właśnie Lista Yad Vashem.

4. Polski Rząd na Uchodźstwie, instytucje Polskiego Państwa Podziemnego na okupowanych przez Niemców ziemiach, oraz polscy dyplomaci w krajach neutralnych zrobili wiele niosąc pomoc obywatelom RP pochodzenia żydowskiego, skazanym przez Niemców na zagładę.

Nakaz noszenia gwiazdy, różne formy oznaczeń oraz kary za ich brak były elementem niemieckiej polityki rasistowskiej, realizowanej przez stworzony przez Niemców aparat administracyjny i aparat terroru – zaznaczył w swym oświadczeniu Instytut Pamięci Narodowej, odnosząc się do wpisu zamieszczonego przez ten Instytut.

Warszawska ulica luksusu

Warszawski Nowy Świat zanotował 7-proc. wzrost czynszów w ujęciu rocznym i uplasował się jako 35. najdroższa ulica na świecie. Najdroższa była londyńska New Bond Street, a czynsze wzrosły na ponad połowie analizowanych ulic handlowych. Stawka czynszu na tej ulicy wynosi ponad 1,1 tys. euro za metr kwadratowy, natomiast 35. pozycja w globalnym rankingu najdroższych ulic handlowych świata potwierdza stabilną, przewidywalną sytuację przy warszawskim Nowym Świecie.

GUS o produkcji

Produkcja przemysłowa w październiku wzrosła o 3,2 proc. rdr, a w porównaniu z poprzednim miesiącem wzrosła o 5,4 proc. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, w październiku br. produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie o 1,1 proc. wyższym niż w analogicznym miesiącu ub. roku i o 1,0 proc. niższym niż we wrześniu br.

Zysk Orlenu poszybował

Zysk netto Grupy Orlen osiągnął za trzy kwartały tego roku 8 mld 94 mln zł i był wyższy o 5 mld 82 mln zł rok do roku - poinformował koncern w skonsolidowanym raporcie kwartalnym. W trzecim kwartale tego roku Grupa Orlen wypracowała przychody na poziomie 61 mld zł. Z danych opublikowanych przez Orlen w skonsolidowanym raporcie wynika, że w trzecim kwartale tego roku zysk netto koncernu wyniósł 2 mld 162 zł.

Gigant w opalach

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszczął postępowanie antymonopolowe przeciwko trzem spółkom koncernu Apple. Celem postępowania jest sprawdzenie, czy polityka prywatności systemów operacyjnych stworzonych przez Apple narusza prawa konkurencji, chodzi o politykę prywatności użytkowników dotyczącą systemów operacyjnych iOS oraz iPadOS od wersji 14.5.

Podwyżki na rynku

W październiku br. codzienne zakupy Polaków były droższe średnio o 4,1 proc. rok do roku, a największy wzrost cen dotyczył używek oraz art. tłuszczowych. Spośród poszczególnych produktów najbardziej (ok. 30 proc.) podrożała kawa i czekolada. Spośród wszystkich analizowanych 17 kategorii produktowych najbardziej podrożały używki (kawa, herbata, alkohole itd.), których wzrosły średnio rok do roku o 10,6 proc.

KRZYŻÓWKA z nagrodą 1340

Rozwiązanie-hasło prosimy nadsyłać (lub telefonicznie) do 2 grudnia 2025 r.
na adres redakcji: 09318 Wilno, Rinkinės 50, p. 501

	▼	do frote- rowania	▼	mebel w sypialni	▼	bogacz, krezus	▼	umożli- wia wyjście na dach	▼
położnik	2								
		wybra- nek, luby	▶		10				
▶				forma rozliczeń		amory, umizgi	rosły zbir		czołg Janka Kosa
wróg skina		lamaga	▶	6	16				
▶	11				kawon	▶	3		
ogniwo, element		wysoki urzędnik spartań- ski	orzeszek z Afryki	▶			do ode- grania	7	korytarz w chacie
▶					kontur	▶			
język Zorby					opłata granicz- na		żrąca ciecz		
... przewodni w utworze			chińska doktryna					mała świnka	12
większy od skutera	▶				4				
▶	1			obcy danej potrawie		składnik kości			13
typ jedwabiu		mała zagroda	▶				fale na włosach	9	strój
▶				osłona dętki		pochyłość Karol w Berlinie	płynie przez Cieszyn	14	
haust	▶		8				Szalom ... pisarz		
siły zbrojne państwa			zimnica	▶					5
▶	15						do poga- niania bydła		
część krakowskiego Starego Miasta			wybitne dzieła	▶					

Litery z ponumerowanych pól utworzą rozwiązanie – imię i nazwisko aktora.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----

Rozwiązanie krzyżówki nr 1339: **Skrzydła gołębic.**

Nagrodę wylosowała Janina Sienkiewicz z Wilna.

Nagroda jest do odebrania w Domu Prasy (Laisvės pr. 60) w ciągu 30 dni kalendarzowych.

ZE SŁOWEM ZA PAN BRAT

Idzie jak po grudzie

Kiedy coś idzie jak po grudzie, to oznacza, że idzie z trudem, z oporem, z mozołem, z przeszkodami. GRUDA to bardzo stary rzeczownik, od którego wziął nazwę ostatni miesiąc w roku. Pierwsze poświadczenie tekstowe tego słowa pochodzi z XIII w. GRUDA „od zawsze” oznaczała ‘bryłę ziemi’ lub ‘zamarzniętą bryłę ziemi’. Takie znaczenie – i taką samą postać! – miał ten rzeczownik jeszcze w prasłowiańszczyźnie. Z czasem, już na gruncie polskim, znaczenie zaczęło się rozszerzać na: ‘zamarznięta ziemia’ (jeszcze przed XV w.), ‘zwir; teren zwirowaty’ (XV w.), ‘bryła soli’ (XVI w.) i ‘choroba koni i bydła’ (wypryskowe zapalenie skóry w okolicy pęcin – od końca XVI w.).

Stronę przygotowała Monika Urbanowicz

DOBRE RADY NIE OD PARADY

Adwent – krótka instrukcja obsługi

Już od poniedziałku ponownie rozpoczniemy przygotowania do Bożego Narodzenia. Wiadomo – sprzątanie, mycie okien, kupowanie prezentów i niekończące się listy zakupów. Ale warto w tym całym zamieszaniu znaleźć czas, aby posprzątać to najważniejsze – siebie. Wkrótce rozpoczyna się Adwent, ale jak przeżyć go dobrze, należycie? Jak sprawić by nas odmienił, a nie jedynie powstrzymał od jedzenia słodczy?

Adwent, którego nazwa wywodzi się z łacińskiego *adventus* („przyjście”) jest okresem radosnego oczekiwania na Boże Narodzenie. Tradycyjnie dzieli się go na dwie części: pierwsze dwa tygodnie koncentrują się na refleksji nad ponownym przyjściem Chrystusa na końcu czasów – czyli paruzją. W mszalnych czytaniach pojawiają się wtedy wątki dotyczące nawrócenia oraz sądu ostatecznego. Druga część, rozpoczynająca się w trzecią niedzielę Adwentu, prowadzi już bezpośrednio do świąt Narodzenia Pańskiego.

Roraty – poranne msze ku czci Maryi – odprowadzane są od poniedziałku do soboty, najczęściej wcześniej rano. W niektórych parafiach poprzedza je jutrznia z czytaniem. Ostatnie roraty odbywają się tradycyjnie 24 grudnia. Wierni przynoszą na nie świece lub lampiony – znak czuwania i gotowości na przyjście Chrystusa. Msza rozpoczyna się w półmroku kościoła, a światła zapalane są dopiero w momencie odśpiewania hymnu „Chwała na wysokości Bogu”. Charakterystycznym symbolem jest świeca roratnia ozdobiona mirtem, która przypomina o roli Maryi w historii zbawienia.

Adwent to także czas **rekolekcji** parafialnych i spotkań formacyjnych. Coraz popularniejsze są również rekolekcje online, które pozwalają uczestniczyć w nich osobom zapracowanym. Warto pamiętać, że **post** w czasie Adwentu to nie tylko powstrzymanie się od jedzenia. To przede wszystkim duchowe ćwiczenie, które pomaga nam oczyścić nasze serca i umysły. Może to być rezygnacja z czegoś, co zabiera nam czas lub uwagę od tego, co naprawdę ważne. Post sprzyja też osobistej refleksji, która może być realizowana na różne sposoby: Codzienne podziękowanie Bogu za jeden konkretny dar; Wykonanie drobnego, bezinteresownego gestu życzliwości dla bliźniego; Moment ciszy i refleksji przed snem; Świadome ograniczenie korzystania z mediów na rzecz czasu z bliskimi.

WIEM WIĘCEJ

Zwierzęta w zimie – czy dokarmiać i w jaki sposób?

Zima to piękna pora roku, ale dla wielu dzikich zwierząt – czas prawdziwych wyzwań. Nic dziwnego, że coraz więcej osób chce pomóc mieszkańcom lasów i ogrodów. Warto jednak robić to z głową. Nieodpowiednia pomoc może zaszkodzić bardziej, niż pomóc. Oto najważniejsze zasady zimowego dokarmiania zwierząt – takie, które może stosować każdy z nas.

1. Zanim zaczniesz dokarmiać – zapytaj specjalistę. Jeśli mieszkasz blisko lasu lub chcesz pomagać większym zwierzętom (jeleniom, sarnom, dzikom), nie rób tego samodzielnie. Zawsze skontaktuj się z leśniczym lub kołem łowieckim. Oni wskażą odpowiednie miejsca i rodzaj karmy. To ważne, bo niewłaściwe dokarmianie może spowodować, że zwierzęta zaczną podchodzić pod drogi i domy (ryzyko wypadków i szkód), dostaną chorób układu pokarmowego lub stracą naturalny instynkt zdobywania pożywienia.

2. Nie przesadzaj – dokarmianie ma być pomocą, nie zastępstwem natury. Dokarmiamy tylko wtedy, gdy zima jest ostra, ziemia i roślinność są przykryte grubą warstwą śniegu, a mróz uniemożliwia zwierzętom znalezienie naturalnego pokarmu. W cieplejsze zimy zwierzęta powinny radzić sobie same.

3. Jak możemy pomóc większym zwierzętom? Jeśli działasz za zgodą leśnych służb, możesz dostarczyć: **marchew, buraki, jabłka, ziemniaki** – zawierają dużo wody, pomagają przetrwać niedobór, **siano** – podstawa zimowego menu, **ziarna zbóż** – dla dzików, ptaków, gryzoni. Nie podawaj pieczywa, resztek z domu ani spleśniałej żywności – to grozi poważnymi chorobami.

4. Ptasia stołówka – tu możesz pomóc bez obaw. Dla ptaków zimą możesz zrobić najwięcej – i najbezpieczniej. One chętnie wracają do karmników, a twoja pomoc nie zaburza ich naturalnych zachowań. **Co podawać ptakom zimą? Np.:** słonecznik (czarny lub paskowany), pestki dyni, drobną lub grubą kaszę (w zależności od gatunku), jabłka, niesoloną słoninę, kule tłuszczowe (gotowe lub domowej roboty). Unikaj: chleba i bułek – zawierają sól i konserwanty, powodują groźną kwasicę, solonych orzechów, przetworzonej żywności. Należy też pamiętać o wodzie! Ptaki zimą potrzebują jej tak samo jak latem. Wystarczy płytka miska z ciepłą wodą – najlepiej wymienianą kilka razy dziennie.

5. Rób to regularnie. Jeśli już zaczniesz dokarmiać ptaki lub pomagasz zwierzętom w lesie pod nadzorem leśników – rób to systematycznie. Zwierzęta szybko zapamiętują miejsca, gdzie pojawia się pokarm. Raz napełniony karmnik to obietnica, że wróci.

Podsumowanie projektu Interreg VI-A Litwa-Polska

Most między kulturami – tradycja wicia palm

Muzeum Etnograficzne Wileńszczyzny (Litwa) i gmina Rozogi (Polska) zakończyły działania w ramach programu Interreg VI-A Litwa-Polska „Wicie palm – rozwój turystyki kulturowej w celu zachowania lokalnego dziedzictwa kulturowego i poprawy dobrobytu społecznego mieszkańców regionu wileńskiego (LT) i gminy Rozogi (PL)”. Numer projektu to: LTPL00325.

Całkowity budżet projektu wynosi: 102 974, 40 EUR, z czego dofinansowanie z Unii Europejskiej wynosi: 82 379,52 EUR, a głównym celem jest popularyzowanie tradycji

Projekt umożliwił wydobycie ukrytych talentów i uruchomił potencjał twórczy w obu społecznościach. Wszystkie zadania rozwijały wrażliwość artystyczną i utwierdzały przekonanie, że kultura ludowa jest prawdziwym skarbem. Prawdziwie barwnym i niezapomnianym przeżyciem był plener malarski zorganizowany podczas Kiermaszu Rzemiosła Tradycyjnego przy malowniczym stawie dworu Houwaltów w Mejszagole.

Ambadorska misja palmy

Ostatnim z zrealizowanych działań była międzynarodowa konferencja „Palma-ambasadorka regionu”. Jeżeli ktokolwiek zadaje sobie pytanie, ile można mówić o palmie, to po konferencji nie ma już żadnych wątpliwości – o palmie można mówić ciągle – tyle jest jeszcze do odkrycia. Wszystkie prelekcje odkrywały tajniki tradycji wicia palm

miarki z wielką nadzieją oczekują zbliżającego się nowego roku kalendarzowego, gdyż to wtedy ma być ogłoszony akces tradycji wicia palmy wileńskiej do międzynarodowej organizacji UNESCO. Opowiedziała o tym prelegentka dr Grażyna Gołubowska, podkreślając znaczący wkład w proces akcesyjny Stowarzyszenia Twórców Ludowych Litwy. Ramutė Kraujalienė, prezes stowarzyszenia opowiedziała o wspieraniu palmiarów, a wykład o realizacji programu Interreg Litwa-Polska zwięźliwie konferencję. Wicemarszałek Rejonu Wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė nie kryła radości, że palma wielkanocna stała się przedmiotem debaty naukowej. Jej znaczenie nie obejmuje już tylko okresu świątecznego, dziś jest symbolem dziedzictwa kultury i żywej pamięci o wspólnych korzeniach. Podkreśliła, że palma – zakorzeniona w tradycji, a jednocześnie wciąż twórczo rozwijana – łączy pokolenia, buduje poczucie tożsamości oraz staje się mostem między regionami, które pielęgnują to niezwykle rzemiosło.

kompetencji zawodowych i renowacja duszy w wersji premium. Dane mi było uczestniczyć w konferencji PALMA - AMBASADORKA REGIONU zorganizowaną w ramach projektu Interreg Polska-Litwa. Wróciłam z poczuciem, że Bóg zrobił mi duchowy „reset fabryczny”. Poznałam historię palm wileńskich i kurpiowskich, oraz tych na całym świecie. Odkryłam nowe pokłady zachwytu nad rękodzielnictwem. Podczas niesamowitych warsztatów z Waldemarem Chmielewskim zanurzyłam się w MOTYWIE MOJEGO ŻYCIA. I nagle wszystko kliknęło – przypadek to nie przypadek. Były długie spacerunki i wspinaczki (aż się człowiek zastanawia dlaczego tak mało się „wspina” skoro widok taki piękny). Nowe kontakty, plany i MOTYW/AKCJA. To był czas jedyny w swoim rodzaju – dla ducha, ciała i umysłu – napisała w mediach społecznościowych uczestniczka Marta Zysk. I ta recenzja najlepiej oddaje sens działań programu Interreg Litwa-Polska.

Z mieszanką satysfakcji i smutku uczestnicy przyjęli fakt zakończenia projektu. Na szczęście będzie jeszcze okazja do spotkania. W efekcie współpracy powstał bowiem kolorowy album-książka „Palma wielkanocna – ambasadorka regionów Kurpi i Wileńszczyzny”. Wydana w trzech językach (litewskim, polskim i angielskim) publikacja przybliży tradycję wicia i skręcania palm, ale też otwiera drzwi do świata ludzi – a właściwie ich dłoni – którzy te tradycje tworzą, pielęgnują i przekazują dalej. To ciepłe świadectwo wspólnej pasji i dialogu, który trwa, łącząc dwie społeczności w szacunku dla tego, co piękne, kruche i głęboko zakorzenione w dziejach pokoleń.

Monika Urbanowicz
Fot. **Janina Wolejszo**
(Zam. 13410)

wicia palmy wileńskiej i kurpiowskiej. Unikatowość rzemiosła to wspólna cecha obu społeczności, które mimo dzielącej odległości zachowały bogate, przekazywane z pokolenia na pokolenie techniki rękodzielnicze. Projekt pozwolił nie tylko na wzajemne poznanie tych tradycji, lecz także na stworzenie przestrzeni do wymiany doświadczeń między twórcami, wzmacniając ich kompetencje, budując dialog międzykulturowy oraz promując dziedzictwo niematerialne jako istotny element lokalnej tożsamości. Dzięki temu wicie palm – zarówno wileńskich, jak i kurpiowskich – zyskało szerszą rozpoznawalność i stało się inspiracją dla kolejnych działań edukacyjnych i artystycznych.

Barwny dialog międzykulturowy

Realizacja projektu przyniosła wymierne rezultaty, a nawet przesłała najśmielsze oczekiwania. Zacieśniły się więzi między Rozogami a Wileńszczyzną, a co najważniejsze powstały nowe pomysły na kontynuację współpracy.

Pod kierunkiem instruktorki Bożeny Naruszewicz powstawały niezwykle kompozycje – obrazy palmy wileńskiej przeplatające się z wizerunkami aniołów niosących ten barwny skarb Wileńszczyzny. Pokłosiem tego pleneru stała się wystawa 20 obrazów oprawionych w piękne ramy i zaprezentowana podczas listopadowej konferencji. Powstał też piękny folder ze zdjęciami z pleneru. Warto zaznaczyć, że palmy kurpiowskie również znalazły się na obrazach powstałych podczas pleneru w Rozogach. Te prace ozdobią Izbę Palmy, która powstała w historycznej miejscowości Klon w gminie Rozogi.

„Super czas, mnóstwo atrakcji. Zwiedzanie, smakowanie, warsztaty robienia palm i... malowanie aniołów z palmami (kto raz spróbuje, ten już nigdy nie spojrzy na pędzel tak samo)” – takie emocje zapisali uczestnicy pleneru z gminy Rozogi. Wystawa będzie peregrynować po Wileńszczyźnie i nie tylko, więc każdy będzie miał możliwość na własne oczy zobaczyć, że drzwi muz są otwarte i każdy może wejść do krainy sztuki...

od inspiracji (prelegentka Skirmantė Vaitkevičiūtė) po niezwykle i oryginalne palmy na świecie (prof. Gustaw Juzala-Deprati). Uczestnicy konferencji mieli też okazję poznać zarówno tradycję skręcania palmy kurpiowskiej, którą przybliżyła Justyna Ostrowicka, jak i trzydziestoletnią drogę zespołu folklorystycznego „Cicha Nowinka”, od lat z pasją promującego sztukę wicia palmy wileńskiej (prelekcja kierowniczkę Izby Palm i Użytku codziennego i założycielki zespołu Janiny Norkūnienė). Pal-

Flaga Wileńszczyzny

HYMN WILEŃSZCZYZNY

Wileńszczyzny drogi kraj

Słowa i muzyka
Jana Gabriela Mincewicza

Gdzie nad Wilią drżą kaczeńce,
Zapatrzone w modrą gładź,
Świętojańskie płyną wieńce
By dziewczętom szczęście dać.

Refren: Ukochana moja ziemi,
Wileńszczyzny drogi kraj.
Na nic Ciebie nie zamienię,
Z Tobą żyć i umrzeć daj.

W Ostrej Bramie dnia każdego,
Woła wiernych dzwonów spiż.
A Trzy Krzyże Wiwulskiego,
Jak drogowskaz wiodą wzwyż.

Refren: Ukochana moja ziemi...
Rozrzucone ojców kości,
Pośród jarów, pośród gór,
Co broniły tu polskości,
Dając dla nas piękny wzór.

Refren: Ukochana moja ziemi...

Szanowni Czytelnicy! Drodzy Mieszkańcy Wileńszczyzny!

Wileńszczyzna to szczególna i wyjątkowa ziemia, to dziedzictwo naszych przodków i spuścizna wielu pokoleń. Od wieków Wileńszczyzna to kraj wielonarodowościowy, gdzie obok siebie mieszkają Polacy i Białorusini, Rosjanie i Litwini, Żydzi i Tatarzy. Większość mieszkańców Wileńszczyzny, mimo tragicznych zawirowań historii XX wieku, nadal stanowią Polacy.

Każda wspólnota, aby mogła istnieć i rozwijać się, potrzebuje również symboli wokół których się jednoczy, na których może oprzeć swoją tożsamość. Dlatego na winiecie naszego Tygodnika widnieje jeden z herbów, ujmujących nasz symbol chrześcijański Trzech Krzyży górujących nad Wilnem oraz św. Michała Archanioła, zwalczającego zło i szatana. Symbol ten zaproponowano na początku lat dziewięćdziesiątych jako herb rejonu wileńskiego. Mając na uwadze fakt, że nasz Tygodnik jest medialnym głosem mieszkańców całej Wileńszczyzny, powstał symbol, który widnieje na pierwszej oraz innych stronach gazety, i który jest już szeroko używany podczas licznych uroczystości na Wileńszczyźnie. Symbol kojarzący się z naszą małą Ojczyzną, który stał się znakiem rozpoznawczym regionu.

Flaga Wileńszczyzny nawiązuje do barw narodowych, historii Ziemi Wileńskiej i jej rycerskich tradycji. Jest to biało-czerwona szachownica, na której widnieje Pogoń, będąca w czasach przedwojennych częścią herbu województwa wileńskiego. Flaga Wileńszczyzny jest pomostem łączącym naszą piękną przeszłość z naszymi teraźniejszymi losami. Jest elementem, który nas jednoczy i pomaga budować poczucie wspólnoty opartej na hasle „Bóg, Honor, Ojczyzna”.

KALENDARIUM HISTORYCZNE WILEŃSZCZYZNY: 27 listopada - 3 grudnia 2025 r.

- 27 listopada 1939 r. w Wilnie został założony Wileński Uniwersytet Pedagogiczny.
- 27 listopada 1991 r. w Wilnie otwarto ambasadę i konsulat generalny RP.
- 28 listopada 1826 r. zmarł Wincenty Herberski, lekarz, terapeuta, okulista, profesor Uniwersytetu Wileńskiego. Jako pierwszy na Litwie używał stetoskopu.
- 28 listopada 1953 r. w Wilnie przy ul. Bernardyńskiej 11 otwarto Muzeum Adama Mickiewicza.
- 29 listopada 1870 r. urodził się Bronisław Żongołłowicz, ksiądz, profesor prawa kanonicznego na USB, dziekan Wydziału Teologicznego, w latach 1930-1936 wiceminister wyznań religijnych i oświecenia publicznego RP. Zmarł w 1944 r. Został pochowany na wileńskiej Rossie.
- 30 listopada 1768 r. urodził się Jędrzej Śniadecki, lekarz, przyrodnik, filozof, pedagog, twórca polskiego słownictwa chemicznego, profesor Uniwersytetu Wileńskiego.
- 30 listopada 1839 r. zmarł Tomasz Życki, matematyk, profesor Uniwersytetu Wileńskiego.
- 30 listopada 1886 r. zmarł Faustyn Łopaciński, wileński literat, skrzypek, fotograf.
- 30 listopada 1881 r. w Święcianach urodził się Wiktor Thommee, generał, dowódca Armii „Łódź” w wojnie obronnej we wrześniu 1939 r.
- 30 listopada 1937 r. zmarł Maksymilian Rose, neurolog i psychiatra, dyrektor Polskiego Instytutu Badań Mózgu w Wilnie, kierownik katedry psychologii USB, m.in. badał mózg Józefa Piłsudskiego.
- 1 listopada 1931 r. w Wilnie przy ul. Połockiej został założony przez prof. Kazimierza Pelczara Zakład Leczniczo-Badawczy dla Chorych na Nowotwory.
- 2 grudnia 1661 r. wojska polsko-litewskie zdobyły po 17 miesięcznym oblężeniu Wilno, bronione przez wojska moskiewskie.
- 2 grudnia 1903 r. zmarł Aleksander Wasilewski, pracownik bankowości, autor projektu zadrzewienia Góry Zamkowej w Wilnie.

Prof. Maksymilian Rose – kierownik Katedry Psychiatrii USB

Maksymilian Rose urodził się w 1883 roku w Przemyśle, w ubogiej żydowskiej rodzinie, jako syn Elizaży Rosego i Lei z domu Israelowicz. Początkowo uczył się w gimnazjum w rodzinnym mieście. W czerwcu

1902 r. zdał z odznaczeniem egzamin dojrzałości w C. K. Gimnazjum w Wadowicach. Następnie podjął studia medyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. W kolejnych latach studiował w zagranicznych klinikach w Niemczech i w Szwajcarii. W latach 1910–1911 uczył się u Theodora Zieheny i Hermanna Oppenheima w berlińskich klinikach psychiatrycznych, odbył też kurs neuroanatomii u Louisa Jacobsohna-Laska. Od 1912 r. pracował w pracowni neurologicznej Zakładu Anatomii Opisowej UJ u Kazimierza Kostaneckiego i Adama Bochenka. W latach I wojny służył w wojsku, na krótko przerywając działalność naukową. Najpierw

był lekarzem batalionowym w Legionach Polskich, potem kierował oddziałem neurologiczno-psychiatrycznym szpitali garnizonowych w Przemyśle i Krakowie, ostatecznie został kierownikiem Oddziału Chorób Nerwowych i Umysłowych Szpitala Garnizonowego w Przemyśle w stopniu majora. Od 1918 r. do 1919 r. jako major Wojska Polskiego kierował Oddziałem Neurologicznym Szpitala Garnizonowego w Krakowie. Od 1919 r. do 1925 r. ponownie pracował w Zakładzie Anatomii Opisowej UJ, prowadził też praktykę lekarską.

W 1925 r. zaoferowano mu stanowisko kierownika oddziału w Instytucie Cesarza Wilhelma w Berlinie u prof. Oskara Vogta, które przyjął. W 1926 roku przyznano mu ponownie tytuł doktora medycyny i powierzono stanowisko pracownika naukowego. Zaproponowano go też do komitetu redakcyjnego czasopisma „Journal für Psychologie und Neurologie”, od 1927 r. do 1929 r. był jego redaktorem.

Od 1928 r. mieszkał w Warszawie, w czerwcu został docentem neurologii Uniwersytetu Warszawskiego. W 1929 r. i 1930 r. przez krótki czas pracował w Szpitalu Psychiatrycznym w Tworach. Od 1931 był profesorem nadzwyczajnym Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie i, po śmierci Rafała Radziwiłłowicza, kierownikiem Katedry Psychiatrii. Był jednym z założycieli i

pierwszym dyrektorem Polskiego Instytutu Badań Mózgu w Warszawie. W Kojranach pod Wilnem zorganizował zakład dla chorych umysłowo.

Rankiem 30 listopada 1937 mimo bólu zastoiskowego poszedł prowadzić zajęcia, jednak poczuł się gorzej i poprosił asystenta o zastępstwo. Wrócił do swojej pracowni i położył się. Wezwany prof. Aleksander Januszkiewicz stwierdził zgon Rosego. Uroczystości żałobne odbyły się na dziedzińcu uniwersyteckim. Profesor Rose został pochowany 31 października na nowym cmentarzu żydowskim przy ulicy Miodowej w Krakowie.

Większość prac Rosego dotyczyła neuroanatomii porównawczej i zagadnień cytoarchitektoniki kory mózgu. Wprowadził autorski podział kory w oparciu o kryteria filogenetyczne i morfologiczne. Interesował się zmianami cytoarchitektoniki w stanach patologii. W klinice Rosego po raz pierwszy w Polsce stosowano leczenie wstrząsami insulinowymi w schizofrenii.

W ostatnich latach badał „mózgi elitarnie”; owocem tych badań były publikacje na temat mózgowia Stanisława Trzebińskiego i Józefa Piłsudskiego. Nieukończona praca „Mózg Józefa Piłsudskiego” ukazała się już po śmierci Rosego. Również nieukończony pozostał podręcznik anatomii porównawczej kory mózgowej ssaków, ptaków i gadów.

Przed 195-ciu laty wybuchło Powstanie Listopadowe

Zmarnowana szansa

W połowie grudnia 1828 roku w kwaterze instruktora Szkoły Podchorążych w Warszawie, Piotra Wysockiego, powstało tajne sprzysiężenie stawiające sobie za cel przygotowanie zrywu, w wyniku którego Polska odzyskałaby niepodległość. Gdy carska policja wpadła na trop spiskowców, wyznaczono datę wybuchu powstania na 29 listopada 1830 roku.

Aby zrozumieć sens przedsięwzięcia cofnijmy się do czasów napoleonowskich. W 1806 r. wojska francuskie wkroczyły na ziemie polskie i oswobodziły Warszawę. W Wielkopolsce wybuchło antypruskie powstanie. W rok później na mocy pokoju w Tylży (obecnie Sowiec) zostało utworzone Księstwo Warszawskie. Tobyl swego rodzaju prezent Polakom za ich walkę u boku armii francuskiej. Ten Twór nie przetrwał długo. Po klęsce Napoleona w wyprawie na Moskwę (1812 r.) Księstwo Warszawskie zajęli Rosjanie.

Klęska Wielkiej Armii w Rosji przekreśliła nadzieje na wskrzeszenie niepodległego. Od września 1814 r. zebrał się w Wiedniu europejscy monarchowie, politycy i dyplomaci, którzy zastanawiali się nad ułożeniem sytuacji w Europie po upadku Napoleona. Car Aleksander I domagał się przyznania Księstwa Warszawskiego Rosji, jako nagrodę i zadośćuczynienie za udział w kampanii antynapoleonowskiej. Argumentował, że sprawa polska jest wewnętrznym problemem Rosji i tylko ona może decydować „o urzędzeniu wewnętrznym” ziem polskich pod rosyjskim panowaniem. Posiadanie ziem polskich zapewniało Rosji kontrolowanie Europy Środkowej. Przeciwnicy cara: Anglia i Austria, przy wsparciu Francji, zgłosili projekt odrodzenia państwa polskiego w granicach historycznych (z 1772 r.). Spór obu ugrupowań zaognił się do tego stopnia, że w grudniu 1814 r. brytyjski dyplomata Robert

Steward zapowiadał nową wojnę, a wielki książę Konstanty wydał odezwę do odtwarzającego się wojska polskiego, aby było gotowe walczyć w obronie państwa (i chyba też w obronie rosyjskich interesów). Dopiero ucieczka Napoleona z więzienia i perspektywa nowego konfliktu zbrojnego w Europie doprowadziła do ostatecznego rozwiązania sprawy polskiej. 3 maja 1815 r. Rosja, Austria i Prusy zawarły między sobą traktat: Wielkopolskę wraz z Bydgoszczą i Toruniem a także Gdańsk otrzymały Prusy, tworząc Wielkie Księstwo Poznańskie; Austrii przyznano rejon Wieliczki wraz z kopalniami soli; Kraków z najbliższą okolicą został wolnym miastem, ale pod kontrolą trzech zaborców jak Rzeczpospolita Krakowska; pozostała część ziem Księstwa Warszawskiego zagarnęła Rosja, tworząc z nich Królestwo Polskie pod berłem Aleksandra I jako cara Rosji i jednocześnie króla polskiego.

Car uroczyście proklamował w Warszawie 20 czerwca 1815 r. utworzenie Królestwa Polskiego, połączonego osobą monarchy z cesarstwem rosyjskim. Nowy monarcha występujący w polskim mundurze generalskim z Orderem Orła Białego witany był nad Wisłą dość entuzjastycznie. Pięć miesięcy później, 27 listopada 1815 r., car nadał Królestwu nową konstytucję. Początkowo posiadało ono dużą autonomię, m.in. własne granice, w tym celne, odrębne organy państwowe i instytucje administracyjne, niezależne szkolnictwo i sądownictwo, własny sejm, prawo, monetę i armię. Oficjalnym namiestnikiem cara został generał Józef Zajączek, a jego doradcą dobrze nam znany senator rosyjski Mikołaj Nowosilcow, od początku wrogo nastawiony do samodzielności Królestwa. Natomiast brat cara – wielki książę Konstanty, oficjalnie został wodzem 30-tysięcznej armii Królestwa, w praktyce pełnił funkcję wielkorządcy nowej prowincji imperium.

W tym czasie na arenie międzynarodowej poczynają się dziać się rzeczy ciekawe.

Gwałtowny upadek systemu napoleońskiego i próba restauracji dawnego porządku przyniosły reakcję w postaci jawnych, a jeszcze częściej tajnych ruchów wolnościowych w wielu krajach europejskich. Raz rozbudowane nadzieje – na panowanie wolności, równości i braterstwa, na wielkie zmiany polityczne i społeczne – nie gasły. Jednych pociągała wolność myśli i słowa, drudzy byli spragnieni dostępu do stanowisk zawarowanych dotychczas dla wysoko urodzonych, jeszcze innych wabiła wizja republikańskiego ustroju, wielu wreszcie ożywiało pragnienie stworzenia lub odbudowania państw narodowych. Wkrótce po kongresie wiedeńskim i na przekór surowym deklaracjom Świętego Przymierza zaczęły licznie wyrastać w Italii, Niemczech, Francji i Rosji różne tajne związki, skupiające przede wszystkim młodzież, studentów, intelektualistów, oficerów i uczonych. Wielu z nich sięgało po spopularyzowane w dobie oświecenia wzorce wolnomularskie, a niekiedy stawały się wprost częścią dawnych struktur wolnomularskich. Wielowątkowy ruch podziemny podminował Europę. W Niemczech działały głoszące apologię wolności studenckie Burschenschaft. We Włoszech czołową rolę odgrywało węglarstwo, o bardziej rewolucyjnym nastawieniu. Z tego ducha wyrastały bunt i rewolucje tłumione siłą i z pomocą obcych interwencji. Tak było w 1819 r. w Niemczech, w 1821 r. w Hiszpanii, 1825 r. w Rosji i 1830 r. we Włoszech, Francji i Belgii. Zrywom tym służył również klimat ogarniającego Europę romantyzmu, eksponującego przewagę emocji nad rozumem, ducha nad materią, prawdy nad siłą, stawiającego odkupieńczą misję cierpienia i poświęcenia jednostki dla ogółu.

Europa wrzała, a co w Polskim

Królestwie. „Młodości! ty nad poziomy wylatuj”. To wezwanie zawarte w romantycznym manifestie młodego pokolenia, jakim była Mickiewiczowska „Oda do młodości”, znalazła odbicie w inicjatywie podejmowanych przez akademików czy gimnazjalistów. O ile bowiem starsze – czasami o ledwie kilka lat – pokolenie „zmęczonych szwoleżerów” pragnęło stabilizacji, choćby za cenę rezygnacji z niepodległości, o tyle młodzież była pełna buntu, sprzeciwu, gotowa do działań w imię wolności. A sfera wolności w Królestwie zaczęła dość szybko zawężać się.

Ważną rolę odegrało środowisko wileńskie, w którym już od 1816 r. działało kierowane przez Tomasza Zana Towarzystwo Filomatów. Przeszło ono ewolucję od przyjacielskiego koła samokształceniowego do organizacji stawiającej sobie za cel wyzwolenie Rzeczypospolitej. Jego przywódcy wiązali się z wolnomularstwem, które było domeną ludzi bardziej dojrzałych – oficerów i polityków.

Wolnomularstwo szybko się rozwijało. Około 1820 r. wolnomularski krąg Wielkiego Wschodu Polski skupiał ponad 4 tys. członków. 3 maja 1819 r. major Walerian Łukasiński, powołując się na ostatnią wolę generała Jana Henryka Dąbrowskiego, zawiązał jawnie działające Wolnomularstwo Narodowe. Celem stowarzyszenia były: utrzymanie narodowości, krzewienie postaw patriotycznych oraz przyłączenie do Królestwa Polskiego pozostałych ziem dawnej Rzeczypospolitej.

W roku 1821 zaniepokojony car wydał zakaz ich działalności; na nieposłusznych spadły represje. Łukasiński rozwiązał Wolnomularstwo, a na jego miejsce powołał tajne Towarzystwo Patriotyczne. Jednakże już w następnym roku został wraz z kilkoma towarzyszami aresztowany i skazany przez Sąd Wojenny Najwyższy na 9 lat twierdzy i degradację za „usiłowanie zbrodni stanu”. Jeden z największych polskich patriotów połowę życia spędził w carskich kazamatach i tam też życie skończył.

Kierownictwo Towarzystwa, grupującego 400 członków z wszystkich trzech zaborów, przeszło w ręce podpułkownika Seweryna Krzyżanowskiego. Nawiązano kontakt z rosyjskimi spiskowcami. Ich nieudany bunt w grudniu 1825 r. i represje położyły też kres polskiej organizacji.

Wyrazem nasilających się na-

strojów patriotycznych był m. in. zawiązany w grudniu 1828 r. spisek w warszawskiej szkole podchorążych piechoty. Na jego czele stał 30-letni instruktor musztry, podporucznik Piotr Wysocki. Oprócz wojskowych należało doń grono cywilów. Spisek, zwany sprzysiężeniem Wysockiego, stawiał sobie za cel wywołanie w stosownym momencie zbrojnego powstania w celu połączenia rozerwanych części ojczyzny. Do zrywu wzywał manifest Maurycego Mochnackiego, wybitnego intelektualisty związanego ze spiskiem. Misją sprzysiężonych był jednorazowy, romantyczny czyn, po którym inicjatywę przejąć mieli „starsi w narodzie”: generałowie i politycy. W ich oddanie się sprawie niepodległości spiskowcy ani przez moment nie wątpili.

Rewolucyjne wydarzenia 1830 r. we Francji i Belgii zelektryzowały młodych ludzi, którzy wbrew opiniom starszych, m. in. cieszącego się dużym zaufaniem Joachima Lewela, zdecydowali o szybkim zrywie. Termin wyznaczili na koniec listopada 1830 r. Przesądziły o tym dwie okoliczności. Oto na 20 listopada władze zarządziły gotowość polskiej i rosyjskiej armii; obawiano się, że zostaną wysłane do tłumienia ruchów rewolucyjnych na Zachodzie. Po drugie, sprawnie działające tajne służby Konstantego wpadły na trop sprzysiężonych.

Wieczorem 29 listopada 1830 r. dwaj młodzi poeci Ludwik Nabelak i Seweryn Goszczyński, wraz z 12 cywilnymi spiskowcami, wtargnęli do Belwederu, by pojmać lub zabić Konstantego. Ten jednak zbiegł. W tym samym czasie podchorążowie wyruszyli ze szkoły w Łazienkach ku miastu, torując sobie drogę w starciach z oddziałami rosyjskimi, które w sile 6 tys. żołnierzy stacjonowały w stolicy. Z powodu dysproporcji sił wojska rosyjskie nie zostały rozbite. A polskie pułki, całkowicie zaskoczone obrotem sprawy, nie przyłączyły się do walki. Lojalność wobec naczelnego wodza, księcia Konstantego, wykazali również polscy generałowie, szóstka z nich przypłaciła życiem. Na powstanie odpowiedział natomiast lud Warszawy, który wieczorem opanował Arsenał, po czym przyłączyli się do starć ulicznych. Rankiem 30 listopada była wolna. Sam książę Konstanty w damskim stroju okazał się poza stolicą.

(Cdn.)

Zbyszek Staropolski

POLSKI ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA

OJCOWIZNA

Ojcowizna
Polski Zespół Pieśni i Tańca

STARY ALBUM MÓWI WIELE
widowisko patriotyczno-muzyczne

14 grudnia 2025 roku, godz. 16.00 w Centrum Kultury w Niemenczynie
Rezerwacja wejściówek: tel.+370 601 77907, e-mail: zespolojcowizna@gmail.com
Zapraszamy!

Sponsrzy:
Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” NKC

Patronat medialny:
TVP WILNO WilnoTeKa.lt

ZNAD WILII 100 SP/M KURIER WILEŃSKI

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

14 grudnia 2025 r. o godz. 16.00 na scenie Centrum Kultury w Niemenczynie Zespół Pieśni i Tańca Ojcowizna po 7 latach od premiery przedstawia widowisko pt. „Stary album mówi wiele” w odnowionej wersji.
Chcemy też nadmienić, że koncert jest bezpłatny, a przed koncertem będą zbierane datki na rzecz hospicjum bł. ks. M. Sopoćko.
W przededniu Świąt podzielmy się miłością i otwartym sercem z najbardziej potrzebującymi.

Z całego serca

* Na tej ziemi, pod tym niebem życie nasze toczy się...
Szanowno pani **Tereso KLEBANOVIENE!**
Z okazji tak dostojnego jubileuszu 90-lecia Urodzin życzymy serdecznie, aby kolejne lata niosły zdrowie i bezpieczeństwo, radość i optymizm. Niech gwiazda dobroci i życzliwości świeci zawsze i wszędzie, a życie niech darzy ciepłem słońca i zapachem kwiatów. Niech przyjemne chwile otaczają zawsze, niech każdy dzień będzie tym najpiękniejszym.

Członkowie Klubu Nauczyciela Seniora

* Szanowno Pani **Anno MIEŻANIEC!**
Z okazji pięknego Jubileuszu Urodzin składamy najserdeczniejsze życzenia: dużo zdrowia, pogody ducha, niegasnącej radości oraz wielu ciepłych chwil spędzonych w gronie bliskich.

Niech każdy dzień przynosi życzliwość i uśmiech, a Boża łaska towarzyszy Pani na każdej drodze życia. Wszystkiego, co najlepsze
życzy Koło ZPL w Bezdanach

* Szanowny Panie **Andrzeju MATUK!**
Z okazji pięknego Jubileuszu Urodzin składamy najserdeczniejsze życzenia: dużo zdrowia, pogody ducha, niegasnącej radości oraz wielu ciepłych chwil spędzonych w gronie bliskich.

Niech każdy dzień przynosi życzliwość i uśmiech, a Boża łaska towarzyszy Panu na każdej drodze życia. Wszystkiego, co najlepsze
życzy koło ZPL w Bezdanach

* Z okazji pięknego Jubileuszu 80-tych Urodzin **Sz. P. Janiny ANUSEWICZ** składamy najserdeczniejsze gratulacje oraz najszczerze pozdrowienia: Szanowna P. Janino,

Niech Ci szczęście niezmiennie sprzyja,
A wszelki smutek omija,
Dobry Bóg w zdrowiu Cię zachowa,
Odkrywaj w Nim dobro wciąż od nowa.
Anioł Stróż niech skrzydła nad Tobą rozciąga,
Niech Cię opieką zawsze otacza.
Kolejne lata w zdrowiu nam trwaj,
I niech w Twoim sercu będzie niezmiennie maj!

Składają kierowniczka oraz członkinie zespołu „Sużananka”

* „Nie liczy się, ile lat masz w życiu, ale ile życia masz w swoich latach” – Abraham Lincoln

Z okazji Jubileuszu 80. Urodzin **Janinie ANUSEWICZ** składamy najserdeczniejsze życzenia: dobrego zdrowia, pogodnego nastroju, dużo radosnych chwil, wszelkiej pomyślności i ludzkiej życzliwości! Niech dobry Bóg i Matka Boża mają zawsze w swojej opiece!

Członkowie koła ZPL w Sużanach

Powtórne wybory sołtysa w sołectwie Ginejciszki gminy Zujuny w rejonie wileńskim

Samorząd rejonu wileńskiego informuje, że w dn. 18 grudnia 2025 r. od godz. 14.00 do godz. 19.00 w urzędzie gminy Zujuny (ul. Buivydiškių 3, w. Zujuny, rejon wileński) poprzez głosowanie za pomocą ankiety odbędą się powtórne wybory na sołtysa sołectwa Ginejciszki gminy Zujuny.

Mieszkańcy sołectwa Ginejciszki i organizacje społeczne realizujące działalność w sołectwie, są proszeni **do 8 grudnia 2025 r. o zgłaszanie kandydatów na sołtysa**. Oferty można składać w urzędzie gminy Zujuny lub przestać pocztą elektroniczną: zujunuseniunija@vrsa.lt.

Lista kandydatów na sołtysa zostanie ogłoszona na stronie internetowej samorządu rejonu wileńskiego www.vrsa.lt od 9 grudnia br.

Dokumenty, które należy złożyć:

- zgłoszenie kandydata na sołtysa (w dowolnej formie pisemnej);
- pisemną zgodę kandydata;
- życiorys kandydata;
- jeżeli kandydata zgłasza organizacja społeczna, dodatkowo należy załączyć uwierzytelnioną kopię protokołu posiedzenia lub jego wypis.

Kandydatem na sołtysa może być pełnoletni mieszkaniec sołectwa, który nie później niż za 60 dni do wyborów zadeklarował miejsce zamieszkania w tym sołectwie, w którym zaproponowano jego kandydaturę na sołtysa (na podst. art. 38 ust. 6 Ustawy o samorządzie terytorialnym Republiki Litewskiej, art. 8 ust. 2 i 3 Kodeksu wyborczego).

(S-3606)

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL KULTURY 2025 ETNICZNEJ 27 - 28 LISTOPADA

Centrum Kultury w Redominie
11, Wileńska 2, Redominas

„WILEŃSZCZYZNA – POGRANICZE KULTUR W PRZESTRZENI WIEKÓW”

2025-11-27 11:00 – Wykład „Dźwięki, które łączą: etnomuzyka jako tożsamość kulturalna” z prelegentką Vidą Palebiskienę. Otwarcie wystawy festiwalowej. Na wystawie – prace artystów z Łotwy, Kairiadorys, Pogir i Rudemina!

2025-11-28 12:00 – Koncert z udziałem Państwowego Zespołu Pieśni i Tańca „Lietava” oraz innych wspaniałych wykonawców!

Boże, weź Ją do Nieba, aby mogła być z Tobą przez całą wieczność.

Składamy wyrazy szczerego współczucia Tadeuszowi MACULEWICZOWI, Rodzinie i Najbliższym z powodu odejścia do wieczności kochanej żony Zofii.

Dobry Jezu, a nasz Panie, przez Twe na krzyżu skonanie, daj Jej wieczne spoczywanie.

Łączymy się w modlitwie.

Rodzina Jaśkiewiczów

Rekord Żurka

Damian Żurek czasem 33,85 ustanowił rekord Polski i zajął drugie miejsce w biegu na 500 m w drugich w sezonie zawodach Pucharu Świata w łyżwiarstwie szybkim w kanadyjskim Calgary. Triumfował Amerykanin Jordan Stolz – 33,79.

Trzeci triumf Włochów

Tenisiści Włoch po raz trzeci z rzędu zdobyli Pucharu Davisa. Matteo Berrettini i Flavio Cobolli wygrali w Bolonii swoje mecze singlowe, pokonując Hiszpanię 2:0.

Polka nie do zatrzymania

Piłkarka Barcelony Ewa Pajor zdobyła bramkę, a jej drużyna wygrała na wyjeździe z Levante 4:0. Reprezentantka Polski z dziewięcioma golami prowadzi w klasyfikacji strzelczyń ligi hiszpańskiej wraz ze swoją klubową koleżanką Claudią Piną.

Zwycięstwo szczypiornistek

Polskie piłkarki ręczne pokonały Chorwację 27:22 (11:11) i wygrały turniej Croatia Cup. Biało-czerwone dzień wcześniej zremisowały w Novigradzie z Senegalem 27:27.

Łotyszki i Szwedzi mistrzami świata

Szwedzcy siatkarze plażowi David Ahman i Jonatan Hellvig zdobyli w australijskiej Adelajdzie tytuł mistrzów świata, pokonując w finale swoich rodaków Jacoba Hoeltinga Nilssona oraz Elmera Anderssona 2:0 (25:23, 21:19). Wśród kobiet triumfowały Łotyszki Anastasija Samoilova i Tina Graudina, które w finale wygrały z Amerykankami Kristen Nuss i Taryn Brasher (USA) 2:1 (21:15, 15:21, 15:11).

Wygrana mistrza

Czterokrotny mistrz świata Holender Max Verstappen z Red Bulla wygrał wyścig Formuły 1 o Grand Prix Las Vegas, 22. rundę cyklu. Drugie miejsce zajął lider klasyfikacji generalnej kierowców Brytyjczyk Lando Norris z McLaren, a na trzeciej pozycji zameldował się Brytyjczyk George Russell z Mercedesa.

Serbowie po raz trzeci mistrzami świata w koszykówce 3x3

„Doctor Strange” poprowadził do zwycięstwa

Serbski zespół UB zdobył tytuł mistrza świata drużyn klubowych w koszykówce 3x3, pokonując w finałowym turnieju cyklu World Tour FIBA w stolicy Bahrajnu Manamie litewski zespół Raudondvaris Hoptrans 20:16. Najlepszym strzelcem turnieju został Aurelijus Pukelis

Ta serbska ekipa (bo uczestniczą też w rywalizacji inne drużyny z tego kraju) po raz trzeci sięgnęła po tytuł. Wcześniej triumfowała w 2022 i 2023 r.

Jednym z arbitrów turnieju finałowego był Marek Maliszewski, dwukrotny uczestnik igrzysk olimpijskich (Tokio i Paryż) jako arbiter rywalizacji 3x3. W Manamie prowadził m.in. półfinał Raudondvaris Hoptrans – Hangzhou, który Litwini wygrali 21:17. W drugim półfinale UB pokonało niemiecki Skyliners 22:16.

Do zwycięstwa w finałowym turnieju poprowadził UB ich lider Strahinja Stojacic, który uzyskał rekordowy wskaźnik efektywności 46,8 i zdobył w pięciu meczach 36 punktów. Serb otrzymał drugi w sezonie tytuł MVP, po tym jak był także najlepszym koszykarzem fazy regularnej. To trzeci tytuł MVP w historii FIBA World Tour dla zawodnika mającego przezwisko „Doctor Strange”. 33-letni Stojacic to także dwukrotny mistrz świata i Europy (2022 i 2023) w tej odmianie koszykówki.

Serbska drużyna zgarnęła nagrodę główną w wysokości 60 tysięcy dolarów, Litwini jako wicemistrzowie otrzymali 40 tys. dol. Najlepszym strzelcem turnieju został lider litewskiej drużyny Aurelijus Pukelis, który do kosza przeciwników wrzucił 44 punkty.

Litewski zespół, prowadzony przez najsukceszniejszego zawodnika turnieju Aurelijusa Pukelisa (od lewej), wywalczył wicemistrzostwo świata drużyn klubowych w koszykówce 3x3

Na tegoroczny cykl składało się 16 zawodów. W finałowym turnieju uczestniczyło 12 zespołów. W cyklu nie startował żaden polski zespół, a jedynym Polakiem w gronie uczestników World Tour był dwukrotny olimpijczyk (Tokio i Paryż) Przemysław Zamojski (105. miejsce w rankingu FIBA 3x3), który reprezentował szwajcarską ekipę Lozana.

Piłkarska Liga Mistrzów – Barcelona na tarczy

Bezbarwny Lewandowski

Barcelona przegrała w Londynie z Chelsea Londyn 0:3 w meczu 5. kolejki piłkarskiej Ligi Mistrzów. W ekipie gości do 62. minuty grał Robert Lewandowski, ale niczym się nie wyróżnił. Z kolei bramkarz Karabachu Agdam Mateusz Kochalski obronił m.in. rzut karny, ale jego zespół uległ Napoli 0:2.

W Londynie od początku lepiej prezentowała się Chelsea. Prowadzenie objęła w 27. minucie po samobójczym golu Julesa Kounde. Tuż przed przerwą sytuacja Barcelony stała się jeszcze trudniejsza. Drugą żółtą i w konsekwencji czerwoną kartką ukarany został Ronald Araujo. W drugiej połowie londyńczycy dwukrotnie wykorzystali osłabienie rywala. Z goli cieszyli się Estevao i Liam Delap. Z ławki rezerwowych porażkę kolegów oglądał bramkarz Wojciech Szczęsny. Z ostatnich czterech meczów w LM Barcelona zdołała wygrać tylko jeden. W efekcie w tabeli spadła na 15. miejsce. Chelsea jest obecnie piątą.

Kochalski w bramce Karabachu dokonywał niemal cudów. W 56. minucie obronił rzut karny wykonywany przez Rasmusa Hojlunda, ale w końcu Napoli znalazło na niego sposób. W 65. min Polaka pokonał Scott McTominay, a siedem minut później samobójcze trafienie zanotował Marko Jankovic.

Mecz w Neapolu sędziował Szymon Marciniak, a pierwszy gwizdek poprzedziła mała uroczystość upamiętniająca legendę klubu Diego Maradonę. Słynny Argentyńczyk, którego imię nosi tamtejszy stadion, zmarł dokładnie pięć lat temu.

Pierwszej porażki doznał Manchester City, który niespodziewanie uległ u siebie Bayerowi Leverkusen 0:2. Trener Pep Guardiola dał odpocząć m.in. Erlingowi Haalandowi i goście wykorzystali absencję podstawowych graczy. Prowadzenie „Aptekarzom” w 23. min dał Alejandro Grimaldo. Zmiany dokonane przez hiszpańskiego szkoleniowca dokonane w przerwie nie

Chelsea rozjechała Barcelonę u siebie i była zespołem zdecydowanie lepszym. Tym razem gwiazdy „Barcy” nie miały nic do powiedzenia

przyniósł efektu. W 54. min na 2:0 trafił Patrik Schick. Później na boisku pojawił się też Haaland, ale wynik nie uległ już zmianie. Na 23 zatrzymała się tym samym seria meczów Manchesteru u siebie bez porażki w LM.

W meczu drużyn, które w czterech wcześniejszych kolejkach doznały czterech porażek Benfica Lizbona pokonała na wyjeździe Ajax Amsterdam 2:0. Emocjonująco było w Norwegii, gdzie Bodoe/Glimt podejmowało Juventus Turyn. Goście wygrali 3:2 po golu Jonathana Davida w doliczonym przez sędziego czasie gry. W Dortmundzie Borussia gładko pokonała Villarreal 4:0. Gospodarze mieli olbrzymią przewagę i mogli wygrać wyżej. Nie wykorzystali jednak dwóch rzutów karnych, choć jeden gol padł po dobitce. BVB awansowało na czwartą pozycję.

Osiem najlepszych zespołów po ośmiu kolejkach fazy ligowej zakwalifikuje się bezpośrednio do 1/8 finału. Drużyny z miejsc 9-24 będą walczyć o awans do tej fazy w barażach. Pozostałe zostaną wyeliminowane.

Ronaldo podziękował kolegom drogimi zegarkami

Szczodry gest kapitana

Cristiano Ronaldo podziękował kolegom za grę w portugalskiej reprezentacji piłkarskiej drogimi zegarkami. Luksusowy prezent miał przede wszystkim nagrodzić ich za wygranę w czerwcu przez Portugalię Ligi Narodów.

Lizbońscy komentatorzy oceniający hojność kapitana piłkarskiej kadry odnotowują, że nagroda była jednocześnie formą zmotywowania kolegów z reprezentacji do walki o awans na mundial w 2026 r przed ostatnimi meczami. Luksusowe prezenty Ronaldo wręczył swoim kolegom przed meczem eliminacji MŚ, który drużyna Portugalii rozegrała 6 września w Erywaniu przeciwko Armenii. Goście wygrali 5:0.

Ronaldo, jak przekazała telewizja SIC, wręczył każdemu z 25 kolegów z reprezentacji luksusowy zegarek, którego wykonanie zamówił w firmie Jacob & Co. Oferuje ona zegarki, których cena dochodzi do kilkuset tysięcy euro za sztukę.

Zakład produkcji zegarków potwierdził, że na prywatne zamówienie wykonał limitowaną wersję zegarków w czerwono-zielonych kolorach, czyli barwach narodowych Portugalii. Liczy ona sobie, jak przekazał Jacob & Co, 35 sztuk. Wprawdzie wartość zegarków zamówionych przez Ronaldo została przez producenta zastrzeżona, ale eksperci szacują ją na co najmniej „kilkaset tysięcy euro” za sztukę.

Cristiano Ronaldo, jeden z najbogatszych sportowców na świecie, pokazał klasę i sprawił kolegom z reprezentacji miłą niespodziankę

Na zegarku umieszczony został symbol Portugalskiej Federacji Piłki Nożnej (FPF), a także napis „2025 Liga Narodów UEFA. Mistrzowie”. Jedyny nieodebrany zegarek, to egzemplarz zamówiony przez kapitana Portugalczyków dla napastnika Liverpool FC Diogo Joty. Piłkarz zginął w wypadku samochodowym w lipcu br.

8 czerwca br. na monachijskim stadionie Allianz Arena Portugalia wygrała finał LN, pokonując Hiszpanię w karnych 5-3. W regulaminowym czasie i po dogrywce był remis 2-2.